

Büyük faşist meclisi
silâhların arttırılma-
sına karar verdi

AKŞAM

Fransızlar şimalî Af-
rikadaki müstemle-
kelerinden endişe
ediyorlar

Sene 19 — No. 6598 — Fiati her yerde 5 kuruş

ÇARŞAMBA — 3 MART 1937

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Müdür) - 20113 (Klişe)

Fransız murahhaslarından biri Cenevreden Parise gitti

Verdiğimiz proje hakkında hükûmetinden
talimat alarak tekrar dönecek

Hatay ana yasasını hazırlayan komite içtima halinde: Karşıda ortada reis Belçikalı profesör Bourquin, sağda Türk murahhasları Necmeddin Sadak, Numan Menemencioğlu ve İngiliz âza, solda Fransız murahhasları Durieux, de Caix ve Hollandalı âza

Muhtariyet mi İstiklâl mi?

Cenevrede Milletler Cemiyeti tarafından seçilen bir mütehassıslar komisyonu Hatayın ana teşkilât kanunlarını hazırlıyor. Bu kanunlar, mayısta toplanacak konsey tarafından kabul edildikten sonra tatbika başlanacak. Demek oluyor ki Hatayın idare şeklini ve esas teşkilât kanunu, ilkin, Milletler Cemiyetinin eseri olacaktır.

Milletler Cemiyeti, bu kanunlarla, Hataya nasıl bir idare şekli verecektir? Meselenin mühim noktası budur. Konseyin geçen toplantıda kabul ettiği esaslar ne olursa olsun, Hatayın müstakbel şeklini, tatbikat, yani bu kanunlar tayin edecektir.

Hatayın, hakikatte, siyasî ve idarî vaziyeti, Suriye ile alakası ne olacaktır? Suriye heyetinin Paristeki şikâyet ve dileklerinden sonra, bazı Fransız gazeteleri, Sancak ile Suriyenin ayrılmadığını göstermek için «geniş muhtariyet» den bahsediyorlar. Cenevrede hazırlanan teşkilât kanunları hakikaten sadece «muhtariyet» şekline mi matuftur?

Bu kanunların, tatbikatını teşkil ettikleri esaslar, konseyin kararlarıdır. Bu karara göz gezdirelim.

Konseyin kararında diyor ki: «Sancak, başlı başına bir varlık teşkil eder. Bu tabir Sancakın Suriye ile manevî bağluluğunu sıfıra indiriyor. Bir ülkenin «ayrı varlık» olması için başka siyasî bir mevcudiyetle kaynaşmaması lâzımdır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Paris 2 — Hatay ana yasasını hazırlamakta olan komisyondaki Fransız mütehassıslarından B. Robert de Caix Parise gelmiştir. Mütehassıs Türk heyeti tarafından verilen ana yasa projesini getirdiği gibi Türk baş murahhasından aldığı izahatı da bildirecektir.

Fransız heyeti, verilen proje hakkında hükûmetinden talimat almağa lüzum görmüştür. Gelen mütehassıs icap eden talimatı aldıktan sonra Cenevreye dönecek ve 8 martta tekrar toplanılara başlanacaktır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

İngiltere dünya sulhüne yardım için silâhlaniyor

İngiliz silâhları, her hangi taarruza karşı
Fransa ve Belçikayı müdafaa edecektir

B. Eden dünkü mühim nutkunda büyük Britanya
idaresi veya mandası altında bulunan hiç bir toprağın
başkasına verilmeyeceğini ehemmiyetle kaydetti

"Londra 2 (A.A.) — Avam Kamarasında harici siyaset hakkında müzakere nin açılmasından sonra söz alan hariciye nazırı B. Eden ilk önce İspanya işlerinden bahsederek daha bideyette İngilterenin ademi müdahale siyasetine müzaheret gösterdiğini ve bu siyasetin takibi icab eden siyaset olduğunun bugün tahakkuk eylediğini hatırlattıktan sonra demiştir ki:

«Şurası izam edilmeden söylenebilir ki Lord Plymouth'un sabır ve sebatı olmasaydı Fransız başvekili B. Blum'un geçen ağustosta telmih ettiği tehlikeyi mühim surette azaltan ademi müdahale anlaşmasını asla elde edemezdik. Kontrol projesi ümid ettiğimiz gibi önümüzdeki hafta meciyete girer girmez bilvasıta müdahale ve bilhassa bugün İspanyada harb eden cenebilerin geri alınması işleri ile meşgul olmak gerektir. Eğer bu elde edilebilirse, dahill harbin son sureti tesviyesine doğru diğer bir adım atılmış olacaktır. Birkaç ay süren endişelerden sonra İspanya ihtilâfında aldığımız vaziyet neticeler vermeğe başlamıştır. Ve bu yolda sebat etmek fikrindeyiz.»

İngiltere hariciye nazırı B. Eden

MİLLETLER CEMİYETİ
Müteakiben B. Eden, Milletler Cemiyeti meselesine geçerek demiştir ki:
(Devamı 4 üncü sahifede)

Fransa, şimali Afrikadaki müstemlekelerine karşı İtalyanın politikasından endişe ediyor

Paris 2 (A.A.) — Madam Tabouis, Oeuvre gazetesinde yazdığı bir makede İtalyanın, şimali Afrikadaki Fransız müstemlekelerine karşı takip ettiği politika dolayısıyla endişe gösteriyor. Bu gazete İtalyanın, Almanya ile birlikte bu müstemlekeleri Fransaya bağlayan yolları elinde tutmakta olduğunu yazıyor.

Madam Tabouis aynı zamanda Adis-Ababa - Cibuti demiryolundan da bahsetmektedir.

Başvekil tiyatro ve opera derslerini teftiş etti ve dedi ki:

«Millî varlığın en güzel kısmı olan güzel Türkçemiz
en doğru ve en belîğ telâffuzunu Türk sahnesinde
bulacaktır bunu sizden bekliyorum ,»

Ankara 2 (A.A.) — Başbakan İşmet İnönü, Bugün yanlarında kültür bakanı Saffet Arıkan, C. H. P. grup reis vekili Hasan Saka olduğu halde müzik muallim mektebini teşrif buyurmuşlar ve tiyatro, opera sınıflarının derslerini teftiş etmişlerdir.

Başbakan tiyatro uzmanı profesör Karl Eybertin tatbikat derslerle Rit-

mik jimnastik ve opera sınıfı şan derslerinde bulunmuşlardır.

Başbakan tiyatro sınıfından ayrılrken talebeyle iltifatta bulunmuşlar ve talebenin çalışmalarından, derslerden alınan neticelerden memnun kaldıklarını beyan buyurarak şu sözleri söylemişlerdir:

(Devamı 4 üncü sahifede)

Habsburgların tahta geçmesi suya düştü

Giornale d' Italia, İtalyanın buna
muvafakat etmeyeceğini açıkça yazıyor

Bu gazete: «Fransanın, Alman - İtalyan
birliğini bozmak teşebbüsü
neticesiz kalmıştır,» diyor

Roma 2 (A.A.) — Giornale d'Italia, Avusturyada krallığın iadesi hakkında neşredilen bir başmakalede ezcümle diyor ki:

«Avusturyada krallığın iadesi meselesi bugünün meselesi değildir. Bu mesele, çok tehlikeli olabilir. İtalyanın Habsburgların yeniden tahta getirilmesini tervîç eylemekte olduğunu iddia için hiç bir diplomatik vesika, hiç bir salâhiyetli devlet adamı beyanâtı ve hattâ hiç bir gazete makalesi gösterilemez.

Eğer Fransa, sarîh sebepler tahtı tesirinde, yalnız krallığın iadesinin Avusturya istiklâlini garanti edebileceğine herkesi inandırmak istiyorsa, İtalya, buna mukabil bu iade meselesinin bilâkis Avusturyanın istiklâlini tehlikeye dahi koyabileceğini bildirmektedir.

Paris, Berlin - Roma mihverini kırmak istiyor. Fakat bu plân mufavvak olmamıştır ve bu mihver tam mânâsile sağlam olarak durmaktadır.»

Berlin 2 (A.A.) — Giornale d'Italia'nın Avusturyada saltanatın iadesi aleyhinde yazdığı makaleyi tefsir eden Der Angriff gazetesinin Habsburglar meselesinin halledilmiş olduğunu yazmaktadır.

Der Angriffin zannettiğine göre, bu makale Mussolininin büyük faşist meclisinin toplantısında İtalyanın harici siyasetini ne suretle tarif edeceği

Arşidük Otto Avusturya maresallı kıyafetinde

hakkında bazı izahatı ihtiva eylemektedir.

Bu gazete, İtalya siyasetinin istikametini göstermesi itibarıyla manalı addettiği iki noktaya işaret ediyor:

(Devamı 4 üncü sahifede)

Semtlere göre dilencilik!...

Aksarayda:
— Allah evinizi, barkınızı ateş-
ten korusun!...

Babıâlide:
— Allah kem sözden, kem göz-
den esirgesin bayımı!...

Eminönünde:
— Allah yağmurdan, selden
muhafaza etsin!...

Kadıköyde:
— Allah görünür, görünmez
kazalardan korusun!...

Beyoğlunda:
— Allah sevgilinden ayırma-
sın paşacığımı!...

Maçkade:
— Allah otomobilini, aparta-
manını bağışlasın!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Telgraflar

Büyük faşist meclisi mühim kararlar verdi

Bunların başında silâhları arttırmak meselesi geliyor

Roma 2 (A.A.) — Büyük faşist meclisi, dün saat 22 de toplanmıştır. Mussolini'nin askeri hazırlığı hakkındaki nutkundan sonra meclis, askeri hazırlığın sayı memnuniyet olduğunu kaydetmekle beraber, şimdi artık silâhları tahdid etmenin uzak bir ihtimal şeklinde bile derpiş edilemeyeceği hakkında kaleme alınan bir karar tasdik etmiş ve aşağıdaki kararları vermiştir:

- 1 — Müsallâh kuvvetlerin inkişafı için bir plan yapılması,
- 2 — Harb fabrikaları umum komiserliği bazifesinin beş sene müddetle temdid.
- 3 — Silâh altına alınabilecek sınıfları muayyen fasıllarla hizmete çağırarak suretile 18 den 25 yaşına kadar milletin bütün faal kuvvetlerinin askerleştirilmesi,
- 4 — Askeri ihtiyaçlar için azami derecede otarış tesisi ve hini hacette stüv ihtiyaçların kâmilan askeri ihtiyaçlara feda edilmesi.
- 5 — Kabiliyetli milletler paraca zengin ve büyük tabii membalarla malik memlekelerin muhtemel bir taarruzuna ancak ilim ve her ihtimali göze alan bir zihniyetle karşı durabileceklerinden İtalyan ilim ve fen adamlarının bu otarışın silâhla tesisine çalışmalarına davet edilmeleri.

Meclis, hariciye nazırı Kont Ciano'nun beynelmilel vaziyet hakkındaki raporunu dinledikten sonra, Franco İspanyayla tesanüdü izhar eden ve muzaferiyetleri garbde bolşevizmin son kıvrınmalarına nihayet verecek olan Franco'nun müsallâh kuvvetlerini selâmıyan bir takrir tasdik etmiştir.

Faşist meclisi, bundan sonra İtal-

yanın harici siyasetini tasvib ederek Kont Ciano'yu tebrik etmiştir. Meclis, Alman - İtalyan anlaşma siyasetinin inkişaf etmeğe devam ettiğini ve tatbikatta gittikçe tesiri görüldüğünü memnuniyetle kaydetmiştir.

2 İkincikanun tarihli İngiliz - İtalyan anlaşmasının iki memleketin Akdeniz münasebetlerini faydalı bir şekilde aydınlattığını zikrettikten sonra meclis, Milânda Cereyan eden Türk - İtalyan müzakerelerinin müsbet neticeleri hakkında malûmat almış ve faşist İtalya ile teşriki mesâide bulunmak istediğini göstermiş veya gösterecek olan memleketterle beraber çalışmak hususudaki arzusu bir kere daha izhar etmiştir.

Faşist meclisi, mareşal Grazianiye selâm ve sempatiyi gönderdikten sonra, bugünkü toplantısına nihayet vermiştir. Meclis, yarın saat 22 de tekrar toplanacaktır.

FRANSIZ GAZETELERİ NE DİYORLAR ?

Paris 2 — İtalyan faşist meclisinin toplanması münasebetle Fransız gazeteleri uzun makaleler yazıyorlar. Echo de Paris vukuatın, İtalyan siyasetinin müfrit cihetlerini tadil edeceğini söylüyor. Le Jour diyor ki:

«İtalyanın Brenner geçidinde sapanıp kalmaması isteniyoruz. Fakat Disarco geçidinde nöbet beklerken, bir an dikkatsiz davranmanın kendisi için meşum olacağını biliyoruz. İki Alman limanını, yani Hamburg ile Tirişte'yi birbirine bağlayan okları gösteren kartpostallar, Fransada satılmamaktadır.»

Ispanyada kontrol işi gene geri kalacak

Londrada toplanan delegeler arasında yeni ihtilâflar çıktı

Londra 2 — İspanya işlerine karışmak kontrolünün tatbikine 6 martta başlanıyacağı anlaşıyor. Çünkü arıda bir takım ihtilâflar çıkmıştır. İngiliz delegesi, Malagayı işgal eden Franko kuvvetleri ileri hareketi yaparsa bu kısımda İtalyan filosu yerine İngiliz filosunun kontrolünü istemiştir. Alman ve İtalyan murahhasları bunun Franko kuvvetlerinin İngiliz ve Fransız donanması tarafından blokla altına alınması demek olacağını söyleyerek teklifi kabul etmemişler, hükümetlerinden talimat isteyeceklerini söylemişlerdir.

İngiliz delegesi İspanyadaki bütün gönüllülerin geri çağırılmasını teklif etmiştir. İtalyan ve Alman delegeleri bir takım ihtirazi kayıtlar ileri sürmüşler ve evvelâ ecebî memleketterde bulunan İspanyol altınları meselesinin halini istemişlerdir.

ASİLERİN TAARRUZLARI TARDEDİLDİ

Madrid 2 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri, Asilerin Puente de los Frances'e yaptıkları taarruza, hükümetçilerin son ileri hareketleri neticesinde tehlikeye maruz kalan Üniversite mahallesindeki asilerin işlerini kolaylaştırmak maksadile teşebbüs edildiğini bildirmektedir.

Bu taarruz, tam bir akamete uğramış ve asilere 100 kadar yaralı ve ölüye mal olmuştur. Milisler, Üniversite mahallesinde mukabil taarruza geçerek Santa Cristina hastanesinin sol cenahını müdafaa eden bir düşman siperini zaptetmişlerdir.

Kömür sergisi

İstanbul ve İzmirden Ankaraya hususî trenler kaldırılacak

Ankara 2 (Telefon) — 26 martta açılacak beynelmilel kömür sergisi münasebetle şimendifer tarifelerinde yüzde 50 nisbetinde tenzilat yapılacaktır. Tarife serginin devamı müddetince muteber olacaktır.

Yolcuların istirahatini temin etmek için İstanbul - Ankara, İzmir - Ankara arasında hususî trenler işletilecektir.

Uydurma beyanat

Ankara 2 (A.A.) — Halepte çıkan Le Courier de Syrie gazetesinin 11/2/37 tarihli nüshasında birinci umumî müfettiş Abidin Özmen'e atfen münderic beyanat tamamen hilâfi hakikattir.

M. Ribbentropun son nutku

İngiliz mahafili tarafından iyi karşılanmadı

Londra 2 (A.A.) — Siyasî müşahidler, B. von Ribbentropun dün akşam Leipzig'de söylemiş olduğu nutku, diplomasi âleminde mutad olan ihtiyatlı lisan dairesinin haricinde addetmektedirler. Bu müşahidler, Alman sefirinin kullanmış olduğu lisanın daha ziyade münakaşayı andırır bir mahiyet arzettektiğini ilâve etmektedirler.

Siyasî mahafil diyor ki: «Avrupanın sulh ve salaha kavuşması için fedakârlık yapması lâzımgelen, İngiltere değil, Almanya'dır.

İsmet İnönünün Londra seyahati

Seyahat tarihi 18 mayıs olarak tesbit edildi

Ankara 2 — İngiliz kralının tac giyme merasiminde Türkiye'yi temsil edecek olan Başvekil İsmet İnönünün Londra'ya seyahati tarihi 18 mayıs olarak kararlaştırılmıştır.

Başvekilimiz, önümüzdeki günlerde refakatinde Hariciye vekili bulunduğu halde Belgrada giderek Yugoslav başvekil B. Stoyadinoviçi ziyaret edecektir.

Dahiliye vekâleti merkez ve taşra teşkilâtı

Nahiye müdürlerinin maaşlarına mühim miktarda zam yapılacaktır

Ankara 2 (Telefon) — Dahiliye vekâleti merkez ve taşra teşkilâtını hazırlayan komisyon çalışmasına devam ediyor. Komisyon yakında işini bitirecektir. Dahiliye vekâleti merkez ve taşra teşkilâtı hakkındaki projenin meclisin önümüzdeki toplantısına yetiştirileceği tahmin ediliyor.

Komisyon son içtimanda üçüncü sınıf nahiye müdürlere 25, ikinci sınıf müdürlere 30, birinci sınıf nahiye müdürlere de 35 lira aslî maaş verilmesini kabul etmiştir. Bu suretle nahiye müdürlerinin maaşları mühim miktarda arttırılmış olacaktır. Şimdiki halde birinci sınıf nahiye müdürlerinin maaşı 25 liradır ki, komisyon buna 10 lira zam yapmaktadır.

Komisyon önümüzdeki içtimanda kaymakamların maaş vaziyetini tesbit edecektir. Bütçe müsâid olmadığından kaymakamların maaşlarına bu sene zam yapmak kabil olamayacağı anlaşıyor.

Sulama işleri projesi hazırlandı

225 maddelik lâyiha bir çok yeni esaslar koyuyor

Ankara 2 — Memlekette su işlerinin tanzimi için hükümet 225 maddelik çok mühim bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Bu lâyiha ile umumî ve hususî suların mükemmeliyetine, suların umum tarafından veya hususî surette kullanılmasına, iyi bir halde tutulmasına, bataklıkların kurutulmasına, sulama işlerine, bahçeliğe ait bütün münasebetler tanzim edilmekte, küll halinde bir plâna alınmaktadır.

Proje büyük su siyasetinin ilk ve esaslı adımını teşkil ediyor.

Lâyiha suları umumî ve hususî olmak üzere ikiye ayırmakta, kanun hükümleri veya tapu senetleriyle hakiki ve hükmî şartlara ait olanları hususî, diğerlerini umumî suların addetmektedir, umumî sular devletin mülkiyeti altında olacaktır. Hükümet lüzum gördüğü göl ve bataklıkları tamamen kurutmak veya seviyesini indirmek ve yahut yükseltmek salâhiyetini haiz bulunacaktır. Umumî suların gemi ve salların seyrüsefer etmeleri serbest olacak ve bu hususta bir talimatname hazırlanacaktır.

Proje içme ve yıkanmada kullanılan suların kirletilmesini yasak etmekte ve cezalar koymaktadır.

Bu kanun projesiyle nehir ve kanalların muhafazasında çalışacak su bekçileri teşkilâtı ihdas edilmektedir. Bu bekçileri hukuk ve salâhiyetini haiz olacaktır. Köprü, bend, mecrada tahribat yapanlar şiddetle cezalandırılacaktır.

Ankara Sovyet sefaretinin dünkü ziyafeti

Ankara 2 (Telefon) — İktisad vekâleti müşteşarı B. Faik Kurdoğlu ile, Türkofis reisi B. Bürhan Zihni şerefine bugün Sovyet sefarethanesinde hususî bir ziyafet verildi.

Romanyada hükümet bütün üniversiteleri kapatıyor

Yaş üniversitesi rektörünün yaralanması üzerine 50 kişi tevkif edildi

Bükreş 2 (A.A.) — Yaş üniversitesi rektörü B. Trayan Bratou, üniversiteden çıkarken üç talebe tarafından hantçerlenmiştir. Rektör, çok ağır bir halde hastaneye nakledilmiştir.

Bratou, nüfuzlu azasından olduğu milli çifçi fırkasının iktidar mevkinde bulunduğu sırada âyan meclisi riyasetinde bulunmuştur. Kendisi, sağ cenahın müfrit unsurlarına karşı birçok defalar şiddetli hareketlerde bulunmuş olmakla iştihar etmiştir.

Şu halde ortada siyasi bir suikasd, mevzuubahıştır. Hükümet, demir muhafızlar tarafından B. Ducanın öldürülmesi üzerine ilân edilmiş olan örfî idareyi ve sansür rejimini altı ay temdid edecektir.

Hükümet, parlâmentodan meclislerin tatili esnasında sağ cenah müfritlerinin tahrikâtını tenkil etmek ve intizam ve asayışı muhafaza eylemek için fevkalâde salâhiyetler talep edecek tir.

Bükreş 2 (A.A.) — Yaş üniversitesi rektörüne karşı yapılan suikasd dol-

ysile 50 kadar adam tevkif edilmiştir.

NAZIRLAR MECLİSİNİN KARARLARI

Bükreş 2 (A.A.) — Nazırlar meclisi, bugün talebin hayatından siyasetin tay ve ihraç edilmesine matuf bir takım tedbirleri tasvib etmiştir.

Bütün üniversiteler ve bütün «Talebe ocakları» hemen kapatılacaktır. Üniversitelerde tedrisata yüksek mektepler hakkındaki kanun meriyet mevkiine konulduktan sonra başlanacaktır.

Bu kanun, alebenin herhangi bir fırtına girmelerini ve siyasi nümayişlere iştirak etmelerini menedecek ve hilâfında hareket edenlerin şiddetle tecziye edileceklerini natik bir maddeyi muhtevi bulunacaktır.

Mezahib nazırı, rahiplerin siyasi mücadelelere iştirak etmesini meneyelemek için hemen Romanya kilisesi patriki ile münasebata girişmeğe davet edilmiştir. Bütün mason locaları ile diğer gizli cemiyetler, derhal feshedilecektir.

Kroftanın dün geceki nutku

Çekoslovak hariciye nazırı beynelmilel vaziyeti izah etti

Prağ 2 — Hariciye nazırı B. Krofta, bu gece radyoda beynelmilel siyasi vaziyet hakkında çok mühim bir nutuk söylemiştir. B. Krofta, evvelâ Çekoslovakyanın diğer Küçük itilâf devletleriyle münasebatı çok sağlam olduğunu söyledikten sonra Prağ hükümetinin Roma ile Belgrad arasında mutasavver mukareneti memnuniyetle karşıladığını kaydetmiş İngilterenin orta Avrupa işlerine ve Çekoslovak demokrasisine gösterdiği alâkayı minnetle yad etmiştir.

B. Krofta nutkuna devamla, Sovyet - Çekoslovak paktının sırf tedafii olduğunu Çekoslovak - Leh münasebetlerinin matbuat münakaşalarına rağmen günden güne düzelmekte olduğunu zikretmiş, nutkunu şu sözlerle bitirmiştir:

— Beynelmilel münasebetler, istikbale doğru yürürken buhranı geride bırakmış görünüyor.

Torpidolarımız Romanyaya gittiler

Torpidolarımız ve denizaltı gemilerimiz, dün Romanya limanlarını ziyaret için Karadenize çıkmışlar, Dolmabahçe önünden geçerken Cumhuriyet reisini top atarak selâmlamışlardır.

Dünkü fırtına

Ankara ve İzmirde de hasarat yaptı

Dün öğleden sonra İstanbulda şiddetli bir fırtına çıkmıştır. Fırtına bir aralık kasırga şeklini almış, fakat çok sürmemiştir. Müttekiben yağmur başlamıştır.

Fırtına esnasında Marmarada bir mavna su almış, içindekiler bir sandala atılmışlardır. O sırada geçmekte olan bir vapur sandala yaklaşmamıştır. Sandal tehlike geçirdiği görüldüğünden sahilden bir motor yetmiş ve içindekileri kurtarmıştır.

ANKARADA FIRTINA

Ankara 2 (Telefon) — Burada müt-hiş bir fırtına hüküm sürmektedir. Fırtınanın şiddetinden bazı evlerin camları kırıldı.

İZMİRDE DE FIRTINA ÇIKTI

İzmir 2 — Bura da öğle üzeri şiddetli bir fırtına oldu, yağmur ve dolu ile beraber iki saat sürdü. Bu yüzden limanda bazı kazalar olmuş, Teofil Gotye vapuru bir saat teahhürle gelmiş, Hüdaverdi motoründe kaptan Rifatın başına seren direği yıkılarak yaramıştır.

Dük dö Vindsorun tahsisatı

125 bin lira sermaye, senede 20 bin İngiliz lirası alacak

Daily Ekspres gazetesi bildiriyor: Dük dö Vindsorun tahsisatı meselesi halledilmek üzeredir. Dük 125,000 İngiliz liralık bir sermaye ve 20,000 İngiliz liralık bir tahsisat ayrılacaktır. Kral altıncı Jorj bu teklifi kabul ettiği takdirde 20,000 liralık senelik tahsisatı kendisi temin edecek, 125,000 liralık sermayeyi de kral ailesinin diğer mensupları vereceklerdir. Bu suretle dükün senelik geliri 25,000 İngiliz lirasına balığ olacaktır. Buna ilâveten dükün bazı şahsî emvalinden pek ehemmiyetli olmıyan geliri de vardır. Haber verildiğine göre dük Kanadadaki büyük çifliğinin satılması için emir vermiştir.

Dük bu paraya iki noktadan istifak kesbetmiştir. 1 - Sabık kralın, krallığa ait bazı emvalden istifade etmeğe hakkı vardır, 2 - Kraliçe Viktorya ve kraliçe Aleksandra dükü bir çok mücevherler hediye etmişlerdir. Bu meşhur kıymetli elmas, yakut ve incilerin, satılığa çıkarıldıkları takdirde, değerleri 120,000 İngiliz lirasını tecavüz edecektir. Bu mücevherler dükü kral olacağı için hediye edilmiş olmakla beraber bunlardan istifade dükün hakkıdır.

Hava bayramı

O gün uçuşlar, akrobasi numaraları yapılacaktır

Türkiye turu yapan Türkkuşu tayyerleri bir kaç güne kadar İzmirden hareket ederek Bursaya ve oradan da şehrimize gelecek. Yeşilköy tayyare meydanında merasimle karşılanacaklardır.

Türkkuşu tayyarecileri İstanbul üzerinde uçuşlar, akrobasi numaraları yapacaklar ve paraşütlerle atlayacaklardır. İstanbul şubesi Türkkuşu azaları da bu hareketlere iştirak ederek o gün bir hava bayramı yapacaklardır.

İngiliz mühendisleri geldiler

Karabükteki demir ve çelik fabrikasının inşaatını üzerine alan İngiliz Brassert firmasına mensup üç mühendis bu sabahki ekspresle Londradan şehrimize gelmişlerdir.

Ankara elektrik şirketini hükümet satın alacak

Ankara 2 (Telefon) — Ankara elektrik şirketinin hükümetçe satın alınması tekrarrur etmiştir. Yakında şirket mümessilleri ile müzakereye başlanacaktır.

Her Türkün gör-
mesi lâzım gelen

TÜRK İNKILÂBINDA TERAKKİ HAMLELERİ

Türkçe sözlü büyük
Milli filmi

TÜRK SİNEMASINDA sizde
görünüz

İngiltere dünya sulhüne yardım için silâhlaniyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

«Milletler Cemiyeti, Habeş ihtilâ-
fında uğradığı muvaffakiyetsizliğe
ve ötedenberi maruz kalageldiği bir-
çok müşkilâta rağmen, mezara konu-
lacak vaziyette olmaktan çok uzaktır.
Daha geçenlerde Fransız - Türk ihtilâ-
fla muvaffakiyetle meşgul olmuştur.
Müzakereler uzun sürmüş, çetin ol-
muştur. Fakat müşkilât bertaraf edil-
miştir.»

B. Eden, Milletler Cemiyetinin bu-
güne kadar hallettiği büyük ehem-
miyeti haiz on ihtilâf saydıktan son-
ra yeni bir Lokarno anlaşması husu-
sunda terakkiyi gösterir cesaret ve-
rici bir şey söyleyemeyeceğinden do-
layı teessürlerini beyan etmiş ve de-
miştir ki:

«Birçok milletler, İspanyol ihtilâfı
da dahil olmak üzere, bu husustaki
müzakerelere mani olmuştur. Fakat
bana öyle geliyor ki şimdi ihtilâf ge-
nişlemeğe daha az müsaid gözüktü-
ğünden, artık terakki imkânları hasıl
olmuştur. Alâkadar hükümetleri ma-
sa etrafında toplayarak bu hususta bir
netice almaktan ümidimizi kesmiş de-
ğiliz.»

MÜSTEMLEKE MESELESİ

Müstemleke meselesine temas eden
bariciye nazırı Avam kamarasında lord
Cramborne'un geçenlerdeki beyanatı-
na ilâve edecek bir sözü olmadığını,
yani hükümetin Büyük Britanya idar-
esi veya mandası altında bulunan hiç
bir toprağı her hangi suretle olursa
olsun başkasına devrini asla deriş et-
memiş ve etmemekte olduğunu ehem-
miyetle kaydelemiştir.

FRANSA VE BELÇİKAYI MÜDAFAA

B. Eden müteakiben umumi harici
siyaseti ele alarak İngiliz silâhlarının
tahriksiz vuku bulacak her hangi bir
taarruza karşı Fransa ve Belçikayı
müdafaada kullanılacağı hakkında
evvelce yaptığı beyanatı tekrar etmiş
ve yeni bir muahede akdedilebildiği
takdirde şu İngiliz yardımının Alman-
yaya da yapılacağını ilâve etmiş ve de-
miştir ki:

«Eğer hükümet, Milletler Cemiyeti
paktından kendisi için doğan umumi
taahhüdler hususunda bu kadar katı
konuşuyorsa, bu mezkûr taahhüdleri
tanınamak istediği için değil, fakat
paktın İngiltereye terettüb edebile-
cek askerî hareketlerin Lokarno ta-
ahhüdlerinden daha az şümulü ve da-
ha az sarılı olduğu içindir. Vakıya, as-
kerî hareket hususunda Milletler Ce-
miyeti pakının da Lokarno paktı gibi
sarılı olması icab edeceği iddia oluna-
bilir. Fakat bugünkü Milletler Ce-
miyeti paktı için bu mevzu bahis ola-
maz. Milletler Cemiyeti paktının şim-
diki halinde böyle bir askerî hareket
ypılmaz paktı değil, 1924 Cenevre pro-
tokolunu da tecavüz eder. Avrupada
umumi taahhüdler siyaseti belki de
herkesin hedefi olmak lâzımdır. An-
cak böyle bir siyaseti tervic eylemek,
Milletler Cemiyeti paktından ileri git-
mek ve böyle bir işi başarabileceğinden
emin olmaksızın hiçbir hükümetin
girmemesi lâzımgelen bir yolu ist-
tilzam etmek demek olur.

Her ne olursa olsun, böyle bir siya-
seti istemek ve buna elzem olan silâh-
ları vermek tasavvur olunabilecek
en büyük mantıksızlıktır. Biz umumi
askerlik taahhüdlerine müzaheret ede-
memek ve etmemekle beraber gene
Milletler Cemiyeti paktına bağlı bu-
lunuyoruz. Binaenaleyh siyasetimizi
bu pakta istinad ettirmekte devam ey-
liyeceğiz. Milletler Cemiyetinin tensiki
isteniliyor. Tamamile açık olarak söy-
leyeyim ki, bu hususta fikirlerde ihtilâ-
f vardır. Bazıları Milletler Cemiyeti
paktından her türlü zecri tedbirle-
rin kaldırılmasından memnun olacak-
lardır. Diğer bazıları ise, askerî tedbir-
leri otomatik bir hale getirmek istiyor-
lar.

Eğer biz şimdi ferdi noktai nazarı-
mızı başkalarına kabul ettirmeye te-
şebbüs edersek nakahat devresinde
bulunan Milletler Cemiyetinin tamir
kabul etmez bir şekilde parçalamak
tehlikesine maruz bırakırız. Bir hasta-

ya tehlikeli iki ameliyattan birini ter-
cih etmesini teklif etmek zamanı de-
ğildir. Hastaya kuvvetlenmek için za-
man vermek müreccahır.»

DÜYA SULHUNA YARDIM İÇİN SİLÂHLANMA.

B. Eden, silâhlama hakkında da
şunları söylemiştir:

«Eğer mebuslar silâhlama progra-
mımızın haricteki tesirlerini tedkik
ederlerse görürler ki bu program he-
men hemen bütün dünyada müsaid
bir şekilde karşılanmıştır. Bunun se-
bebi ise gayet basittir. İngilterenin
Milletler Cemiyeti paktı taahhüdleri-
ne dair hiçbir harbe girişimyeceğini
haricte anlamayan kimse yoktur. Bu
silâhlama zarureti hepimiz teessüf
edelim. Bizim kanaatimiz ve bu karar-
da bulunan ve dünya sulhünün ta-
hakkuk edeceğini ümid eden herkesin
de kannatı şudur ki sulh kuvvetlerin-
e yardım etmek için Büyük Britan-
ya âzami kuvveti ihraz etmelidir.»

B. Eden, bugünkü silâhlama pro-
gramının hükümet tarafından dün-
ya suluna yapılabilecek âzami yardım
olduğunu katı bir lisanla söyleyerek
beyanatını bitirmiştir.

Başvekil

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

«Tabikat derslerini gördüm. Çalı-
malarımız ümidlerimi çoğalttı. Muvaf-
akiyetleriniz bundan sonra, göstere-
ceğiniz gayretle mütenasip olacaktır.

Milli sahnemiz için yetişecek olan
sanatkarlarımız bu memlekette her
zaman en yüksek itibara ve şerefe
mazhar olacaktırlar. Üç, beş sene
sonra içinizden milli sahnemizin bil-
yük santakâr namzedlerinin yetişti-
ğini görerek en çok sevenlerden biri
olacağım.

Milli varlığın en güzel kısmı olan
güzel Türkçemiz en doğru en belîğ te-
lâffuzunu Türk sahnesinde bulac-
aktır bunu sizden bekliyorum.

Sanatkâra yakışacak kuvvettli bir
karaktere sahip olarak göstereceğiniz
meslek sevgisi, çalışma heyecanı mu-
vaffakiyetinizin temeli olacaktır. Tek-
rar ediyorum:

«Gördüklerim ümidlerimi arttırdı.»

Habsburglar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

1 — Büyük İtalyan manevraları bu
sene Brennerde değil, Sicilyada yapıla-
caktır.

2 — İtalya, Pantelleria adasını tah-
kim etmektedir.

Der Angriff, Avrupa efkârı umumi-
sinin ekseriyeti Habsburgların avdetine
muhalif olduğunu kaydettikten sonra
diyor ki:

«Avusturya hükümetinin reisi kim
olursa olsun, bu zat, Arşüdük Otto,
nun gayri kanuni bir şekilde Avustur-
yaya girmek için yapacağı muhtemel
bir teşebbüse karşı silâh kuvvetleri mu-
kabele etmek mecburiyetinde kalacaktır.
1923 senesinde kral Von Habsburg,
Macaristana girmeye teşebbüs ettiği
zaman amiral Horthy de bu şekilde ha-
reket etmişti.

Ottunun belediye reisleri tarafından
federal reisi intihap ettirilmesi hakkın-
daki plânın tatbiki bile Avusturyanın
hayatını tehlikeye koyacak bir tesadüf
oyunu mahiyetindedir. Güzel rüya, so-
na ermiştir.

Fransız murahhası

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

SURİYE HÜKÜMETİ İKİ TÜRK
NAHİYESİNİ HATAYDAN AYIRMAK
İSTİYOR

Halep 2 (Hususi muhabirimizden) —
Bayır ve Bucak nahiyesinin mukaderatı
vatanlıları şiddetle alâkadar et-
mektedir. Bayır ve Bucak halkının Suri-
yede kalmak istedikleri hakkında gazete-
lerde hiç bir esasa istinad etmeyen
yalan neşriyat yapılmaktadır.

Bayır ve Bucak nahiye halkı, Suri-
yede kalmak istedikleri hakkındaki
neşriyatı şiddetle protesto etmişlerdir.

Muhtariyet mi İstiklâl mi?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Aynı karar, «Sancağın, dahili işle-
rinde tam bir istiklâl sahibi» oldu-
nu yazıyor. Dahili işlerde tam istik-
lâl, muhtariyet demek değildir.

Bir olan işler nedir? Konsey kara-
rına göre Sancağın «harici işlerini
Suriye devleti idare eder». Fakat, Suri-
yeye bağlı olan bu harici siyasete bile,
konsey Suriyeye tam bir salâhi-
yet serbestisi vermemiştir. Suriye,
harici siyasete dahi, Sancağı istediği
yere sürükleyemez. Vaziyeti tedvil
edecek herhangi bir beynelmîl me-
selede, Suriye Milletler Cemiyetinden
karar almak mecburiyetindedir. De-
mek oluyor ki, Suriyeye tâbi olan tek
iş bile kayda, şarta bağlıdır.

Buna mukabil, diğer mühim esas-
lar, Sancağın Suriyeden siyasi ayrılı-
ğını daha fazla tebarüz ettiriyor.

Sancağın mülki temamiyetini Fran-
sa ile Türkiye tekeffül ediyorlar. Ya-
ni Sancağın muayyen hududuna bir
tecavüz olursa, Suriye değil, iki ecne-
bî devlet Sancağı müdafaa edecek.
Suriyeden başka ve ayrı mülki tema-
miyeti olan, Suriye tarafından değil
de başka iki ecnebi devlet tarafından
hudutları garanti edilen bir siyasi var-
lık Suriye hududu içinde ve Suriyeye
bağlı sayılabilir mi?

Daha mühim başka bir nokta: Bir
devletin hâkimiyeti, vatandaşlara tah-
mil ettiği mecburi askerlik ile belli
olur. Vatanın müdafaaası vatandaşla-
ra borçtur. Halbuki konsey kararına
göre Suriye, Hataydan hiç kimseyi
askere almayacaktır. Nasıl, Suriye Ha-
tayın müdafaaasını tekeffül vazifesini
ecnebi devletlere bırakarak, Hatayın
Suriye vatani olmadığını kabul ettili
ise, Suriye de Hataydan asker alma-
mak suretile Suriye topraklarının
Hataylılar için ana vatan olmadığını
kabul etmiştir.

Üçüncü nokta: Bir yerin bir vata-
na bağlılığı, idareye iştirak ile belli
olur. Bunun en yüksek tecellisi millet
meclisidir. Hatay Suriye meclisine
mebus göndermeyeceği gibi kendi mil-
let meclisi olacak ve bu mecliste Suri-
yeli bulunmayacaktır. Rey vermek,
mebus seçmek, kanun yapmak gibi,
vatandaşlık ve millî hâkimiyet hak-
larının bu ayrılığı, Hatay ile Suriye-
nin, birbirinden temamen ayrı iki
siyasi mevcudiyet olduklarının en
açık ve kuvvetli delilidir.

Bu izahatı, Hatayın, muhtariyete
değil, istiklâl sahibi olduğunu gös-
termek için tekrarladık. Tabiidir ki
teşkilât kanunları bu istiklâl esasın-
dan mühlhem olmalıdır.

★★★

Suriye hükümeti Bayır ve Bucak na-
hiyeleri hakkının Hatayla alâkalarını
kesmek için her türlü vasıtaya baş vur-
maktadır. Halk Suriyelilerin bu hareke-
tine aldırış bile etmiyorlar.

Sinemanın en parlak iki yıldızı

MARLENE
DIETRICH

ve

GARY
COOPER

Nefis bir aşk ve güzellik şaheseri olan

SEVİŞMEK ARZUSU

Fransızca sözlü Paramount filmi, prodüksyon

ERNST LUBITSCH

YARIN AKŞAM MELEK sinemasında

Numaralı biletler satılmaktadır. Telefon: 40868

Bu akşam SUMER Sineması

FREDERIC MARCH - WARNER BAXTER

LIONEL BARRYMORE ve JUNE LANG

tarafından fevkalâde bir surette yaratılan ve müessir bir tarih sahifesini tasvir eden

ZAFER YOLU

Fransızca sözlü şaheseri göstermeye başlıyor. Fevkalâde resimler.. Feci dakikalar - Niçin harp?

Saf ve genç bir aşk - İhtiras.

SON CASUSLAR

İki düşman arasında kalan Polonyanın İstiklâl harbinde geçen
müthiş ve heyecanlı bir macera

ZENGİN - NEFİS ve MUAZZAM SAHNELER

Önümüzdeki Cuma İPEK Sinemasında
akşamından itibaren

GABY MORLAY - VİCTOR FRANÇEN - ELVİRE POPESCO - RAIMU
ANDRE LEFAUR ve DUVALLES gibi büyük yıldızların filmi:

AŞK ŞUKRANI

(Le Roi)

Bu hafta: SAKARYA sineması

müdavimlerine hoş iki saat geçiriyor.

HANS ALBERS SAVOY - OTEL 217

İstanbul Vakıflar Dirketörlüğü İlânları

3/3/1937 - çarşamba 1 den 200

4/3/1937 - perşembe 201 den ilâ

5/3/1937 - cuma Eytam eramil

6/3/1937 - cumartesi Müttekaidin

Cami hademeleri

muhtacın ve saire

İstanbul Beyoğlu ve Kadıköy Vakıflar Müdüriyetleri mintakası
dahilinde bulunan cami hademelerinin şubat 1937 ücretleriyle müttekaidin
eytam ve eramilin üç aylıkları yukarıda yazılı günlerde verilecektir.
Müttekaidin ve yetimlerin nüfuz kâğıdı ve senedi resmileri o günlerde
mensup oldukları Vakıflar İdarelerine müracaatları. (1132)

VEFAT

9 uncu Kolordu kumandanlığın-
dan müttekaid GENERAL

ALİ FEVZİ GERÇEK

İrtihal etmiştir.

Cenazesi bugün öğleyin Gözte-
pedeki köşküden askerî merasim-
le kaldırılarak Sahrayıcediddeki
aile mezarlığına defnedilecektir.

Mürettepler cemiyetinin toplantısı

İstanbul Türk Mürettepler cemiyeti
başkanlığından: Cemiyetimizin ikinci
toplantısı 21/3/1937 tarihine müsadif
pazar günü saat 1 de vilâyet konağı
karşısındaki cemiyet kahvesinde icra ki-
linacağın cemiyetimize kayıtlı bilü-
mum âzaların işbu davete behemehal
icabetleri rica olunur.

Selâmi İzzet

TİYATRO KONUŞMALARI

Her kitapçada bulunur. Fiati:
50 kuruştur.

Teşekkür

Çok sevgili babamız Adem Yüksel'in
vefatı münasebetile gerek bizzat cema-
ze merasimine iştirak lûtfunda bulunan
ve gerekse telgraf, telefon ve mektup-
la bu acı günümüzde teessür ve keder-
lerimize iştirak eden sayın dost ve ak-
rabalarımıza hepsine ayrı ayrı cevap
vermeğe teessürümüz mâni olduğundan
muhterem gazetenizin tavassutunu rica
eder saygılarımızı sunarız.

(Adem Zade Biraderler)

Osman Yüksel-Halil Yüksel-Ömer Yüksel

T Sİ Her gün ilk seansta
NE BEYAZLI KIZLAR
A MA MEKTEBİ
N SI ve diğer seanslarda
SON UÇUŞ

İstanbul Belediye
Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı dram
kısmı bu akşam
saat 20,30 da
ÜMIT
Fransız tiyatrosu
operet kısmı gün-
düz saat 14 de
Çocuk tiyatrosu
DOĞANLA SELMA
Akşam 8. 20,30 da
DELİ DOLU

SİYASİ İCMAL

Belçikanın vaziyeti

İngiltere Hariciye nazırı Edenin on beş gün süren meşuriyetinden sonra Londra'ya döndüğü zaman ilk işi Belçika sefiri ve hükümeti ile mühim müzakerelere başlamak olmuştur. Fransa, Belçika ve Almanya hududlarının taarruzdan masuniyetini temin eden Lokarno misakının Rendeki gayri askeri maddelerinin Alman ordusu tarafından ihşali üzerine münfesh olmasından beri İngiltere hükümeti Fransa ve Belçika hududlarının teminatı kalmadından çok endişe etmektedir.

Bidayette İngiltere hükümeti yeni Lokarno misakının akdine kadar İngiltere devletinin Fransa ile Belçikanın hududlarının tahrik vaki olmaksızın yapılacak taarruzlara karşı muhafazasını deruhte etmek istemiştir. Fakat İngiliz eskâri umumiyesi bir taraftan olarak Avrupa'da İngilterenin bir gün harbe ve büyük fedakârlıklara sebep olacak taahhüdler altına girmesini istemediğinden Londra hükümeti karşılıklı yardım ve taahhüdler usulünü takip etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Fransa bu usulü kabul etti. Yeni bir Lokarno misakının akdine kadar Fransanın hududları kendisi tarafından bir tahrik yapılmaksızın taarruza uğradığı zaman İngiltere bütün ordu

ve donanması ve hava kuvveti ile Fransa'ya yardım edecektir. Aynı suretle İngilterenin sevahili ve arazisi bir taarruza uğradığı zaman Fransa bütün ordu ve donanması ve hava kuvveti ile İngilterenin yardımına koşacaktır.

Lâkin Belçika bu usule yanaşmadı. Kendisine yardım yapılmasını kabul etmediğini ve lâkin bilmukabele kendisinin yardımında bulunamayacağını bildirdi. Bu suretle Belçika umumi harpten evvelki bitaraflık politikasına dönmeğe azmetmiş bulunuyor. O zaman İngiltere, Fransa ve Almanya devletleri Belçikanın bitaraflığına riayet etmeği ve bunu kendi silâhları ile müdafaa etmeği taahhüd etmiş bulunuyorlardı. Lâkin Belçikanın kendisi bu üç büyük devlete herhangi suretle yardımda bulunmağı üzerine almamıştı.

Belçika şimdi dahi aynı vaziyette bulunmak istiyor. İngiltere ise Almanya dahil olmaksızın kendi başına Belçikanın bitaraflığını karşılıksız olarak daimi surette deruhte etmek taraftarı bulunmamaktadır. İşte bu çıkmazdan çıkmağa bir çare bulmak için İngiltere Belçikaya bazı tekliflerde bulunarak müzakereye başlamıştır.

Feyzullah Kazan

Yolcu salonunun inşası geri mi kalacak?

Liman hakkında katı karar verilmedikçe inşaata başlanamayacağı anlaşılıyor

Müstakbel İstanbul limanının Yenikapıda kurulması düşüncesi, şimdiki limanda yapılacak bazı mühim işlere aid inşaatın bir müddet geri bırakılmasını icap ettirecektir. Kuruçesme kömür depolarının modern bir hale sokulması ve bilhassa yeni bir yolcu salonu inşası bu meydana gelir. Çünkü gümrüklerle beraber yolcu salonunun liman dahilinde bulunması zaruridir. Keza kömür depoları da limanın yanında olmalıdır.

Müstakbel limanın Yenikapıda kurulması fikri kuvvet bulmadan önce modern salonun Galatada inşası tekarür etmiştir. Bunun için bazı hazırlıklar da yapılmış. İlk karara göre jüri heyeti maketlerden birini seçtikten sonra nihayet bir iki aya kadar inşaata başlanacaktı. Limanın Yenikapıda yapılması ele alınınca şu sual akla geliyor: 300.000 lira sarf ile meydana gelebilecek olan yolcu salonu acaba gene Galatada mı yapılmalıdır? Bu husustaki tereddüd alâkadar makamların verecekleri kararla ortadan kalkacaktır. Liman idaresi umum müdürü bay Rauf müstakbel liman işleri etrafında iktisad vekâletile temaslarda bulunmak üzere dün akşam Ankara'ya gitmiştir. Ankaradaki temaslarda bu meselelerin de mevzuu bahis olarak bir karara bağlanması ihtimal dahilindedir.

ALÂKADARLARIN FİKİRLERİ

Müstakbel İstanbul limanının Yenikapıda kurulması tasavvuru etrafında dün alâkadarlarla temaslarda bulunmuş. Umumiyetle yeni limanın Yenikapıda inşası muvafık görülüyor. Şayed liman, belediyenin tahmin ettiği gibi yedi milyon liraya meydana gelebilir hemen işe başlanması mümkün görülüyor. Çünkü şimdiki limana yapılan modern tesisat için de birkaç milyon lira lazımdır. Yani aşağı yukarı yeni liman için tahmin edilen paraya yakın bir masraf yapılacaktır.

Fakat büyük bir liman için en az otuz milyon lira sarfedilmek icap edeceği fikrinde olanlar da vardır. Avrupada uzun zaman gümrük ve liman işleri etrafında tedkiklerde bulunmuş olan bir zat bu hususta diyor ki:

«Yeniden bir liman kurmak güzel ve yerinde bir fikirdir. Ancak bunu az masrafla dar bir saha içine sokmamak lazımdır. Mümkün olduğu kadar geniş olmalı, birçok rıhtımları, dalga kıranları bulunmalıdır. Mevcud İstanbul limanında iki geminin rıhtıma yanaşıp tahmil, tahliyesini aynı zamanda yapamadığını görüyoruz. Rıhtıma yanaşan vapur yolcusunu çıkardıktan sonra limanın ortasındaki şamandıralardan birine bağlayıp mavnalarla yü-

künü çıkarıyor veya yük alıyor. Halbuki modern bir limanda ilk göze çarpan şey sürat olmalıdır.

Avrupadaki limanların ekserisinde büyük gemilerin, transatlantiklerin, küçük tüccar gemilerin yanaşacakları yerler ayrılmıştır. Bizde, yeni bir liman yapacağımıza göre, bu kadar geniş ve büyük olmasa bile gene bunlara yakın modern bir liman vücutte getirmeliyiz.

SİRKECİ İSTASYONU

Müstakbel limanın Yenikapıda inşası kararlaştırıldıktan sonra oradaki tren istasyonunun kaldırılması ve Sirkeci istasyonunun Yenikapıya nakli muvafık olur. Mebde Yenikapı olmadığı takdirde oradaki istasyon ve demiryolu limanın yapılmasına mâni olacaktır. Çünkü araziden istifade edilemeyecektir. Esasen bütün ticari hareketler limanla beraber Yenikapıda toplanacağına göre Sirkeci istasyonunun şimdiki yerinde kalması da lüzumsuz olacaktır.

İstanbul limanı nerede kurulursa kurulsun yukarıda bahsettiğim ehemmiyetli noktalarla beraber bir çok antrepolar ve limanı bir ucundan öbür ucuna kadar denize doğru çerçevesiyen yüksek bir duvar yapmak da zaruridir.»

Pardesü hırsız 3 aya mahkûm oldu
Beyazıt civarında yanında çalıştığı kunduracı Pozantın dükkânından bir pardesü çalan Ali Sami dün Sul-tanahmed ikinci ceza mahkemesinde muhakeme edildiği, suçu sabit olduğundan üç ay hapsine karar verilmiştir.

Mısır lirası İngiliz lirasına bağlı kalacak

Kahire 2 (A.A.) — Mebusan meclisinde, İngiliz - Mısır muahedesi neticesinde Mısır lirasının İngiliz lirasına bağlı kalmaktan farig olup olmayacağı hakkında sorulan bir suale cevaben maliye nazırı demiştir ki:

Mısırın bu hususta bugünkü siyasetini değiştirmesi için hiç bir sebep yoktur. Zira, Mısır lirasının İngiliz lirasına bağlı olarak kalması Mısırın menfaati iktizasındandır.

Lessona ve Del Bone ihtilâfi halledildi

Roma 2 (A.A.) — Haysiyet divanı Del Bono ile Lessona arasındaki nizam halletmiş ve ortada silâhla karşılaşmağı mucib olacak bir hadise olmadığna karar vermiştir.

Dolaşan şayialara göre, Lessona, müstemlekât nazırlığından çekilecek ve şarkı Avrupada mühim bir vazifeye tayin edilecektir.

Mevlânekâpı cinayeti

Yeni bir şahid dinlenmesi için karar geri bırıldı

Mevlânekâpı civarında bostan içinde bahçıvan Perikliyi öldürmekten suçlu bahçıvan Ali Rızanın muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde bakılmıştır. Dün karar tefhim edilecekti. Fakat ölen Periklinin veresesinin vekili mahkemeye bir istida vermiştir. İstidada, bu cinayetten iki ay evvel suçlu Ali Rızanın Feriköyünde bahçıvan Bektaş adında birine giderek:

«Ben bahçıvan Perikliyi öldürtmek istiyorum. Eğer bu iş için senin tanıdığın kimse yoksa cinayeti beraber yapalım...»

Dediği ve Bektaşın bu teklifi reddetmesi üzerine, Ali Rızanın:

«Sen beraber olmasan da her ne bahasına olursa olsun ben Perikliyi öldüreceğim...»

Dediği kaydedilmekt ve Bektaşın da şahid olarak mahkemeye çağırılarak dinlenmesi istenilmekte idi. Mahkeme bu talebi kabul ederek Bektaşın çağırılmasına karar vermiş ve muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Hukuk doktoru

İstanbul üniversitesi hukuk fakültesinin 937 senesi şubat ve mart doktora imtihanlarına girenler arasında yeni avukatlardan Yusuf Ziya Meriç muvaffak olarak kendisine hukuk doktoru diploması verilmiştir. Genç hukukçuyu bu muvaffakiyetinden dolayı tebrik ederiz.

Yusuf Ziya Meriç

Tünel hanı

Galatadaki hanın inşası meselesi henüz halledilemedi

Tünel şirketinin Galata cihetinde bir bina yaptırması için Nafia başmüfettişliği tarafından yapılan tebligatın tekd edildiğini yazmıştık. Şirket, so-kağın darlığı dolayısıyla belediyenin üç katlı bir binaya müsaade etmediğini ileri sürmüştü, bu vaziyet karşısında mukavele mucibince taahhüdünü ifa edemediğini bildirmişti. Şirket aynı zamanda Devlet Şûrasına müracaat ederek, belediyenin sokağın açılması için buradaki binaların istimlakı masrafını kendisine yükletmek istemesini protesto etmiş ve ihtilâfın hallini Devlet Şûrasına bırakmıştı.

Diğer taraftan Nafia başmüfettişliği şirkete yeniden tebligatta bulunmuştur. Şayed şirket bu binayı yaptırmazsa bizzat hükümet tarafından yapılacak ve binanın yapılış masrafı şirket hesabına borç kaydedilmek suretiyle şirketten tahsil edilecektir. Maa-fiah şirket, Şûrayı Devlette açtığı davanın neticesine kadar bu işin tevakkuf devresine girdiğine kanidir.

İzmit - Derince tren ücretleri

İzmit (Akşam) — İzmit ile Derince arasında işliyen trenlerin ücreti yüksek olduğundan bir kısım halk, yürüyerek Derinceye gitmektedir. Kıymetli nafia vekillimizden İzmit ile Derince arasında işliyen tren ücretlerini indirmesini İzmit halkı ve bilhassa Gölcükte çalışan işçiler temennî ediyorlar.

Belçika kabinesinde değişiklik

Brüksel 2 (A.A.) — İyi haber alan mahafil, başvekilin Fransadan avdetini müteakip kabinede değişiklikler olacağını bildirmektir. Bu mahafil göre, eski Hariciye nazırı Paul Hymans, Adliye nazırı François Bovesse-ine yerine gelecektir. Bu karar, iki nazırın mensup oldukları liberal partisinin muvafakatıyla verilmiştir.

M. Bovesse'in Namur eyaleti valiliğine tayin edileceği söylenmektedir. Diğer nezaretlerde değişiklik olmayacaktır.

Atinada müşahedeler

Yunanlılara kendimizi daha ziyade tanıtmalıyız

İktisadî geniş bir teşekkül kurmak, Atinada matbuat müşaviri bulundurmak lâzım

Atinada toplanan Balkan matbuat kongresi münasebetile, Yunan efkârı umumiyesindeki müşahede ve tetkiklerden bahsederken Türk - Yunan dostluğu siyasetinin Yunanlılar arasında çok derin kökler salmış olduğunu kaydetmiştik. Bu dostluğun ve elbirliğinin daha ziyade inkişafından, iki memleket ve milletin elde edeceği istifadeler pek büyüktür.

Yunanlar denizci, Türkler çiftçi bir millettir. Yunan hükümeti Vardar, Ustrome, Karasu bataklıklarını kurtutma ve sulama işlerine milyarlarca drahmî harcamağa mukabil, daha uzun seneler yiyecek ve iptidai mad-deler ihtiyacını haricden temin etmek mecburiyetindedir. Aradaki dostluk ve müşterek menfaatler bakımından, Türkiye zahirelerinin ve iptidai maddelerinin en birinci müşterisi Yunanistan olmak gerektir.

Vakaa iki memleket arasındaki alış veriş münasebetleri inkişaf halindedir. Fakat bu iktisadî ve ticarî münasebetleri daha ziyade kuvvetlendirmek için Türk mallarını Yunan piyasasına arzedecek, Türkiye'nin zahire vaziyeti hakkında onları aydınlat-cak, velhasıl mahallî Yunan piyasasını günü gününe takip ederek dost ve müttefik memlekete ihracatımızın artırılmasına delâlet edecek geniş bir teşkilât kurmak lazımdır.

İki memleket arasındaki alış veriş münasebetlerini daha ziyade kuvvetlendirmeye yarıyacak bu teşkilâtın, en belli başlı büyük Yunan şehirlerinde şubeleri bulunması gerektir. Bugün Atinada mevcut ticaret mümessillikimiz, bir iktisadî ve ticarî teşkilâtın nüvesini teşkil edebilir.

Bundan başka, Türkiye'yi ve Türk inkilabını Yunanlılara daha ziyade anlatmağa, ehemmiyet vermeliyiz. Yunanistanın bugünkü vaziyeti, bu irşad ve tenvire çok müsaidir. Vakaa arada sırada Atina gazetelerinde Türkiye'ye ve Türk inkilabına dair dostça makaleler ve yazılar çıkmıyor değil, fakat bu yazılar, Türkiye'yi ve Türk inkilabını bihakken bilen kalem lerdan çıkmadığı cihetle, Yunan efkârı umumiyesini tamamilen tenvir edemiyor.

Atinada Parnassos cemiyeti merkezinde açılan son Türk resim ve kitab sergisi Yunanlılar için büyük bir sür-priz teşkil etti. Yunanlılar, Türklerin kitapçılıkta, ve resimde bu kadar ileri gitmiş olduklarını hatırlar ve hayalle-rinden bile geçirmemişlerdi. Orada teşhir edilen eserleri görünce, heyret ve takdirlerini gizlememişlerdi.

Bazı Yunanlı dostlarımız, iki memle-

ket arasındaki dostluğun daha ziyade inkişafı lüzumundan bahsederken Türk kitab ve resim sergisinin büyük bir muvaffakiyet kazandığını açıktan açığa itiraf etmişlerdi.

Binaenaleyh Türklerin her sahada başardıkları büyük eserler hakkında Yunanlıları aydınlatmak, Yunan gazetelerini ara sıra irşad edecek ve bu vesile ile iki millet arasında karşılıklı tanışmayı kolaylaştıracak teşebbüsle-re baş vurmamız lazımdır.

Son Balkan matbuat kongresi, dört müttefik millet arasında kültürel mukarenet esaslarını araştırmak, dört Balkan merkezinde, gazeteleri ve dolayısıyla efkârı umumiye'yi tenvir etmek için matbuat müşavirlikleri ihdasını tensib etmiş ve temenni ka-bilinden olan bu kararını alâkadar dört hükûmete bildirmeğe karar ver-mişti. Romanya ve Yugoslavya hükümetleri, Balkan matbuat kongre-sinden evvel davranarak Atinada mat-buat müşavirlikleri ihdas etmişler ve Rumen ve Yugoslav matbuat müşavirleri, Yunan umum matbuat mü-dürü B. Papadakis ile temasa geçerek kongrenin programını tanzim etmişlerdi. Bu iptidai müzakereelerde Türk matbuat müşavirinin ademi mevcu-diyeti bir yokluk teşkil ediyordu.

Binaenaleyh bizim de Romanya ve Yugoslavya gibi, Atinada bir matbuat müşavirliği ihdas etmemiz zamanı gelmiştir sanırız. Matbuat müşaviri-miz, Balkan antantına dahil dört müttefik memleketin kültürel mukai-renetini takip etmekle beraber icabında Yunan matbuatını tenvir edecek, ve iki memleket münevver ve gazetecileri arasında irtibat vazifesini göreceklerdir.

Ahmed Hâdî

Erbaa Kızılay kurumu kongresi

Erbaa (Akşam) — Erbaa Kızılay kurumu yıllık kongresini Kızılay sineması salonunda akdetmiştir. Kongrede kurumun bir yıllık hesapları heyeti umumiyece kabul edilerek umumî merkeze gönderilen dokuz yüz doksan lira takdirle karşılanmıştır. Ayrıca kimsesizlere iki yüz liradan çok yardım yapılmış, halkın bedîl zevklerini tatmin için muntazam bir çalışma ile sinemasında en mutena fennî ve seçme filmleri göstererek memlekete hizmette bulunmuştur.

Yapılan intihabta Dr. Halet, eczacı Cemal, tüccar Mekki, Basri Ahmet Ünal, eksper Nazmi, tüccar İsmail, tapu M. Neşet, Süleyman Akalın tekrar idare heyetine seçilmişlerdir. Kurumun idare heyetini tebrik eder ye-ni işlerinde muvaffakiyetler dileriz.

İnegöl sokakları seller altında

İnegöl (Akşam) — İlçemizde pek bol yağmurlar yağmaktadır. Gerek bu yağmurların tesirile gerek dağlar-da lodosun tesirile eriyen karlar Cer-rah ve Hoca köylerinden geçen iki de-reyi de taşırır. Bu derenin ufak bir kolu şehrin içinden geçmektedir. İşte bu kabanar sular yolları geçir-mez bir hale getirmiştir.

Sular evlerin içine kadar girmiştir. Bir iki saat süren bu vaziyet günün birinde İnegöl'e büyük bir felâket getirebileceğine işaret ediyor. Şimdiden çaresine bakılmasını belediye reisi Nuriden bekliyoruz. Şehrin en geniş ve fabrikaların bulunduğu semt olan Kemalpaşa mahallesinin suların hü-cumile aldığı tehlikeli vaziyeti fotoğ-rafla tesbit ediyorum.

YENİ KİTAPLAR:

Ankara - Bükreş

Bizde şimdiye kadar mütemadiyen şikâyet edilirdi: «Edebiyatımız masa başından ileri gitmiyor, bizde niçin bir seyahat edebiyatı yok?» Bu şikâyet çok haklıdır. Şimdiye kadar ezber nice Anadolu romanları, masa başında oturub uydurulan Avrupaya, Asyaya, Amerikaya dair nice hikâyeler yazılmıştır.

Fakat son zamanlarda sevinçle görüyoruz ki bizde de seyahat edebiyatı denilen şey yavaş yavaş kendini göstermeğe başlıyor.. bu edebiyatın tadını evvelâ Falih Rıfkının «Deniz aşırı» sında tattık. Arkasından gene Falih Rıfkının Rusyaya Londra'ya aid seyahat eserlerini okuduk.

Daha genç nesilden Sadri Ertem maarif vekâletinin hususî bir vagonu ile Anadolunun bütün şimendifer hattını köy köy dolaştı. Her köyde kaldı. Her köyde birkaç gece konakladı. Ve bize «Bir vagon penceresinden» isimindeki büyük tetkik eserini verdi.

«Bir vagon penceresinden» hakikaten Anadolunun - bir fotoğrafçı tabiriyle söyleyelim: Yirmi beş enstantane ve dört buçuk diyafram ile çekilmiş - hakiki bir fotoğraftır.

Köylü, köy hayatı, köy mektebi, köy evi bu eserin içinde bütün canlılığı ile yaşamaktadır.

Sadri Ertem bize ikinci seyahat eserini verdi: «Ankara - Bükreş..» Henüz fırından çıkmış gibi dumanı üstünde tüten bu eseri okurken insana Galata rıhtımından beyaz boyalı «Prenses Mariya» vapuruna atılıyor. Ve Romanyaya doğru uzanıyor gibi geliyor. Ve başta Bükreş bütün Rumen şehirlerini bu 138 sahifelik kitabın içinde birer birer dolaşırsunuz.

Sadri Ertem «Ankara - Bükreş» de Romanyanın iktisadî hayatını, petrol siyasetini, turizm siyasetini ve daha bunun gibi en ağır içtimai, iktisadî, siyasi bahislerini anlatırken bile can sıkıcı olmamıştır. O en ağır bahsi tatlı bir hikâyeye, bir fıkra, ince bir nükte ile süslemesi ve okutmasını bilen bir muharrirdir.

Zaten Sadri Ertemin bütün hususiyeti de buradadır. O en ağır müsül ilâcını nefis bir çikolata yapan eczacıya benzer. En ağır tez eserlerini insanı kahkahalarla güldürecek satırlar haline sokmasını bilir.. İşte «Bir varmış, bir yokmuş» romanı, işte «Silindir şapka giyen köylü», işte «Bacayı indir, bacayı kaldır» eserleri..

Son eserinde de Sadri Ertem aynı muvaffakiyetini göstermiştir. Artık «Ankara - Bükreş» in iktisadî, siyasi, içtimai bahislerini, en ağır tezleri bir Rumen barı dekoru içinde, yahud mehtaplı bir gecede Sinagov gölü kenarında dinliyoruz. Bana kalırsa muharririn asıl marifeti de işte buradadır. — H. F

Fındık ve Tiftik ihracatında büyük fazlalık vardır

BU MADDELERDEN DAHA FAZLA GELİR TEMİNİ İÇİN NE YAPMALIDIR?

Bu sene ihracatımız geçen senelerden çok fazladır. Bunun sebeplerini ve bir kısım ihracat maddelerimizin vaziyetini geçende tetkik etmiştik. Bugün de fındık ve tiftik ihracatını gözden geçireceğiz.

Fındık ve tiftik ihracatı umumî ihracat yekûnunun kabarmasında büyük bir rol oynamaktadır. 935 senesinin on ayında 5 milyon 696 bin liralık iç fındık ihrac etmiştik. 936 senesinin on ayındaki ihracatımız 10 milyon 266 bin lirayı bulmuştur. Arada, iki mislinden fazla bir artış farkı vardır. Bu artışa memnun olmamak kabil değildir. Fakat bu mesele üzerinde biraz duracak olursak görürüz ki bu sene fındık ihracatımızdan daha çok gelir temin etmek kabilidi. Bazı fındık tacirleri, daha basiretli davranmış olsaydılar, fındık yüzünden memleketimize daha çok para girecekti. Evvelce de gene bu sütunlarda yazdığımız gibi, bu sene fındığın bu kadar para etmesine sebep, İspanyadaki dahili muharebedir. Bu kanlı kavgalar İspanyanın normal ticaret münasebetlerini ihlâl etmiştir. Bunun neticesinde, İspanya firmalarının, Avrupadaki eski müşterileri ile iş yapmasına imkân kalmamıştır. Bu, Türkiye fındık tacirleri için büyük bir fırsattı. Maalesef başta Giresunun bir kısım fındık tacirleri olduğu halde, tüccarımız, bu fırsattan hakkile istifade edememiştir. Tam muharebelerin şiddetli bir surette devam ettiği bir sırada, bazı fındık tacirleri, 32 kuruş üzerinden alivire satışlar yapmışlardır. Sonra fiat, 74 kuruşa kadar fırlamıştır.

Halbuki, İspanya kavgaları yüzünden, fındık fiyatlarının artacağına hesap etmek güç bir iş değildi. İspanya reisicumhuru M. Azana bile harbin uzun müddet süreceğine dair beyanat vermişti. Bu kadar aşıkâr vaziyet karşısında, fındık fiyatlarının bu sene yüksek olacağını anlamak basit bir işti.

Bu hâdise, bize gösteriyor ki, teşkilât altına alınmamış, ve dağınık bir vaziyette bulunan küçük ticaret evleri, en büyük fırsatlardan istifade etmesini bilmiyorlar. Fındık ticaretini tanzim etmek, ihracatı teşkilâtlandırmak için, ileriye sürülmüş fikirlerin, ne kadar doğru olduğuna, bir daha inanmak lâzımdır. Bu bahisler etrafında üçüncü umum müfettişlik iktisat müşavirile görüşüyorduk, yakın zamanda Karadeniz fındık ticareti için hayırlı tedbirler alınacağından ihracatın tanzim edileceğinden bahsetti. Fındık tacirlerinin bir satış birliği ve bir teşekkülü olursa, bu gibi hâdiseler karşısında ihtiyatsız hareket etmezler.

TIFTİK İHRACATI DA ARTIYOR:

935 senesinin on ayında 1 milyon 612 bin liralık tiftik

satmıştı. O zaman bu rakkam, bize pek büyük görünüyordu. Çünkü daha evvelki senelerdeki ihracat yarım milyon liraya kadar düşmüştü. Piyasada fiat 38 kuruştur. Tiftik tacirleri artık tiftik ticaretinden başka işlerle uğraşıyorlardı.

935 senesinden sonra, tiftik piyasasındaki bu ölü hava tamamen değişti. Eldeki bütün mallar hararetili bir surette taleplerle karşılandı. 936 senesinde vaziyet daha canlı bir hale girdi. 936 senesinin on ayında yapılan ihracat 5 milyon 427 bin lirayı bulmuştur. Aradaki fark beş misli derecesinde büyümüştür. 933 senesinde 38 kuruşa satılan tiftik 936 senesinde 120 kuruşa kadar fırlamıştır.

Tiftik ihracatının artışına en büyük sebep, dünya dokuma sanayiinin bir salâha doğru gitmesi, bilhassa İngiltere, Bradford tiftik dokuma sanayiinin tekrar canlı bir hale girmesidir. Diğer taraftan Sovyet Rusya endüstrisi de tiftik kullanmaktadır. Şimdiye kadar tiftik ipliği yalnız İngilizler tarafından yapıldı. Son bir kaç sene içinde, Sovyet endüstrisi, tiftik iplik yapmağa muvaffak olmuştur. Bu yüzden, Sovyet Rusya da, İngiltereden sonra, bu malın müşterisi sırasına girmiştir.

İHRACAT GELİRİNİ ARTIRMIYIZ:

Tiftik yüzünden, memleketimize daha çok para gelir. Tiftik ihracatının arttığı bir sırada, şimdiye kadar hatıra gelen fikirleri tekrar etmek faydalı olacaktır. Tiftiklerimizi, daha pahalıya satmak için, burada yıkamak lâzımdır. Vaktile Ankarada gördüğüm bir tiftik taciri, en iyi yıkama yeri olarak Eskişehir ve Ankarayı münasip görmüştü. Hatta İktisat vekâleti bile, bu tüccarın fikrine iştirak etmişti.

Diğer bir mesele daha var. Acaba tiftiklerimizi iç piyasada istihlak etmek çareleri yok mudur? Ankarada tiftik koruma cemiyeti, bu hususta bir çok projeler yapmıştır. Bunlardan biri de, Ankarada sof kumaşlar imal etmektedir. Ankara, Umumi Harp senelerine kadar sof sanayiinin merkezi idi. Tarihî kayıtlara göre, Ankara sofaları, İzmir limanı vasıtasile, Avrupaya ihrac edilirdi. Belçika sarayının perdeleri bile Ankara sof kumaşlarından yapılmıştı. Bu sanat, 1820 senesinden sonra ihlâl etmeğe başladı. Son sof tezgâhları Ankaraya yakın Sincan köyünde kalmıştı. Şimdi bunlar da kalmamıştır. Ankara köylüsü tiftiği ham olarak satmaktadır. Yalnız Ankara köylerinde tiftikten, eldiven, örgüler yapmaktadırlar. Bu da ev sanayii halinden ileri gide-memiştir. — H. A.

KADIN KÖŞESİ Gece elbisesi

Kendinden çiçekli kalın ipeklerden gece elbisesi. Kolları şişik eteği uzundur.

Besi çifliği

İhraç edilecek kasaplık hayvanlar burada semizletilecekler

İzmir (Akşam) — Dikili kazasında bir (Besi çifliği) tesis edilmesi kararlaştırılmıştır. Çifliğin tesisi için vilâyet bütçesinden 5000 lira, Ziraat ve İş bankalarından da yirmi beşer bin lira verilecek ve çifliğin inşasına başlanacaktır. Bu çiflikte ehli domuz yetiştirilmesine, zayıf sığır vesair hayvanların semizletilmesine ehemmiyet verilecek ve burada bakılacak ve yetiştirilecek hayvanlar Yunanistan ve İtalya adalarına sevk ve ihraç edilecektir.

Besi çifliğinde hayvan etlerinden konserve yapmak için küçük bir de fabrika kurulacaktır.

Gelin ile arası açılınca..

Oğlunun vaktile define bulduğunu haber verdi!

İzmir (Akşam) — İzmirde Kemer caddesinde 122 numaralı evde oturan bayan Melek, zabıtaya müracaatla oğlu bay Fağın evvelce oturduğu evde bir define bulduğunu bildirmiş ve Fağın evinde yapılan araştırmada sandık içinden 249 Türk altını çıkmıştır.

Muhacir olan bayan Melek ve oğlu bay Faik, İzmirde ilk geldikleri vakit Kemer caddesinde 122 numaralı ev-

de iskân edilmişlerdi. Bir gece evin bodurum katında bay Faik yüzlerce Türk, İngiliz ve Fransız altını bulmuş ve bu para ile bir ev satın almış, o vakte kadar fakirane yaşayan ailenin hayatında birdenbire bir değişiklik olmuş, Fağın, ötede beride fazla para sarfettiği görülmüştür.

Bay Faik, bundan bir müddet evvel evlenmiştir. Bu evlenmeden sonra

bayan Melek oğlu bay Fağın arası gelin - kaynana meselesi yüzünden açılmıştır. Bir aralık bayan Melek hastalanmış ve kendisinin Fransız hastanesinde tedavi ettirilmesini oğlundan istemişse de oğlu, onu Memleket hastanesinde ve parasız tedavi ettirmek istemiştir. Bundan çok muğber olan bayan Melek, define meselesini hükûmete haber vermiştir. Şimdi tahkikata devam edilmektedir.

KIRILAN BEBEKLER

Tefrika: No. 37

Nakleden : Zeyneb İdil

Esasen Necdet konuşmalarımıza onu da karıştırıyor, Ona da uzun uzun provalarından, eserlerinden bahsediyor. Bazen zavallı Şuşut mahcubiyetten kızıyor, kızarıyor sonra sararıyor. Temiz ruhunu iyice bilmesem onun da Necdeti sevdiğine ihtimal vereceğim.

Bu yılın en güzel ayı olan mayıs! Seni diğerlerinden çok farklı bin bir itina ile zihnimin en kıymetli köşelerinden birine gömüyorum, gömüyorum çünkü ismin değişti fakat sen yalnız sen benim için yaşayacaksın.

Necdetle ne hoş günler geçirdim. Hemen her gün bir tarafta buluyor yüzlerce defa tekrarladığımız kelimelerimizi sanki yeni söylüyor, yeni işitiyor gibi konuşuyorduk. Bir gün Taşlukta uzaktan Leylâ ile Haleyi gördüğümüz için haylaz mektep talebeleri gibi temel taşlarının arkasına saklanmıştık. Bir başka gün bir otomobile atlanmış Bebek bahçesine gitmiştik. Bundan bir sene evvel hemen hemen aynı ayın aynı gününde bu gezintiyi Mithat ve Pervinle yapmış-

tım. O gün başım bir başka şarapla dönmüştü, bu defa da yine gülüyor fakat etrafımdaki ağaçları, çiçekleri, insanları bir başka sevgi ile severek durmadan gülüyordum. Necdet yüzüme bakarak:

— Bugün canınız sıkılmıyor gibi, demişti.

O gün çok aydınlık, masmavi bir gündü. Her tarafta çiçekler açmış, kuşlar ötüyordu. Bir yokuşun kenarında biz de kucak kucak çiçek topladık. Dinlenmek için yolumuzun üzerine ilk çıkan bir kır kahvesine girdik. Bahar gibi rengarenk elbise giymiş işçi kızları bu bayramdan istifa ederek hislerini dökmek için eşlerle buraya gelmişlerdi. Kahkahaların arasından hazin bir gramofon sesli yükseliyordu. Çiftler vals etmeğe başladılar. Birbirlerine sarılmış bu kadar insanlara benim gibi dalan Necdet:

— Eğleniyorlar diye kulağıma fısıldadı.

— Hakları var dedim, ben de bunu severim.

— İster misiniz?

Şuşutun hayretle büyüyen gözleri önünde Necdet beni kalabalığa sürükledi. Kuvvetli kollarının arasında yavaş yavaş dönmeğe başladım..

Dönüşte yolu uzatmak için vapura bindik. Güneş bir hayli alçalmıştı. Necdet, sabahleyin başımı döndüren o tatlı, sıcak, sevgi dolu kalbini kaybetmiş maddi bir adam şekli ile durmadan «Mesut ada»nın getireceği paradan ve ondan sonra yazacağı eserlerin daha kıymetli olması için nerele gidip çalışacağından durmadan bahsediyordu. Geçirdiğimiz hoş saatleri tekrar anacağımız yerde surf maddiyattan konuşmamıza fena halde tüzıldüm. Sabahki yakınlığı belki hatırlatırım ümidile birdenbire sözünü keserek:

— Bu yaz ne yapmalısınız biliyor musunuz? diye sordum.

—Hayır.

—Büyükhadaya gelip o güzel sessizliğin içinde çalışmalısınız. Size münasip bir ev arar muhakkak bulurum. Boş vaktiniz kaldıkça beraber geziniz.

Necdet biraz hayretle yüzüme baktı. Eğer yanılmıyorsam hayretinde büyük bir sevinç gizliyordu. Böylece bir zaman kaldıktan sonra sanki mühim bir karar veriyormuş gibi ciddileşerek:

— Geleceğim, size vaadediyorum, dedi.

— 20 —

Evinizin pancurlarını açıp, bir daha dirilmiyecek zannettiğiniz yaz eğlencelerini bıraktığınız gibi bulmak kadar zevkli bir şey olamaz. İçinde yavruları kaynaşan kırılancık yuvalarını aynı yerde tekrar gördüm. Kayıplarını, vîsnelerini bitirdiğimiz ağaçların dalları yine renk renk yerlere kadar eğilmiş. Jülidenin unuttuğu küçük kürek, kova toprağın üzerinde bekliyor. Bütün hayatım, her uzak sahifesi el'an gözlerimi kamaştıran belki manasız hayatım burada, ayaklarımın dibinde uzayıp gidiyor. Adamlarımız bu sene kışın çok sert geçtiğini söylüyorlar. Ardı arası kesilmeyen fırtınalar bahçeyi, kayıkhaneyi hattâ çatımızı harab etmiş. Adam benim gibi, bizler gibi sabırla son saatini bekliyor, fakat sanki bu saatten bihaber elân dinç, neşeli duruyor. Bu hali ile onu kendimize, biz insanlara benzettiyorum; fakat bir ziya, dalgaların gölüşmeleri içerisinde ebedî oluşumuz hulyası.

Şuşutla ikimiz iki gün içerisinde eski âdetlerimize başladık; etrafı yakan temmuz güneşine aldırmyarak uzun gezintiler yapıyoruz. İkimiz de çok ender yolcu geçen dar patikaların sessizliğini seviyoruz. Kendimizi te-

sadife bırakarak gayesiz, meraksız yürüyor yürüyoruz. Geçtiğimiz yolların hepsi, kimisi yakın kimisi bir rüya gibi silik binbir hatıra ile dolu. Akşam güneş alçaldığı zaman böceklerin coşkun şarkılarını dinleye dinleye dönüyoruz. O zaman etraf mıs gibi kokuyor, sabahın boğucu havası esrarengiz bir neşe ile serinleşiyor.

Şuşutu yine aşkılar yolundan Adanın en yüksek tepesine çıkardım. Bundan bir sene evvel ikimiz de aynı yere uzanmış «hayatın serapları»nı düşünmüştük. Yine burada şekil vermemekle beraber sevgiden bahsetmiştik... Şuşut da ihtiyarlamamış, onu ilk tanıdığım an gibi bugün de karışıkta sessiz duruyor. Bin defa Necdet ismini söylemek için dudaklarım kımlıdarken sesim çıkmadı, cüret edemedim. Garip fakat Şuşutun glizlice takdir ettiği bir mahcubiyet mâni oluyor. Koluna girerek:

— Sevgili Şuşut siz dünyanın en iyi insanısınız, dediğim zaman bu basit cümlemin mânasını anıyarak gülmüyorsunuz.

Bir kaç gün sonra onu kolundan çekerek:

— Mavi cey'ânım şimdi ev aramaya gidiyoruz, dedim.

(Arkası var)

Elli dört senelik kayıkçı

Bir zamanlar kayıkcılık efendilikdi. Günde 1 mecdiye kazanırdık ama...

İkinci Vilhemi Boğaziçinde nasıl gezdirmişler? Eski zamanın kayık meraklıları - 304 de Halicin donması

Bizi Yemiş iskelesinden alıp Unkapama götüren kayıkçı çok ihtiyar bir adamdı. Seneler bu dayanıklı insan vücudu üzerinde mümkün olan bütün tahribatı yapmış, derisini buruşturmuş, dişlerini düşürmüş, saçını, sakalını bembeyaz etmiş, onu âdeta boşaltmıştı. Fakat bütün bunlara rağmen henüz gücü kuvveti yerinde idi ve mütemadiyen gülen sevimli bir yüzü vardı.

— Baba, kaç yaşındasın?
— Allaha çok şükür.
— Altmış var mısın?
— Eh... Allah ziyade etsin!

Yaşını anlamak için daha bir kaç soru sorduk, fakat ihtiyar bir türlü yaşını söylemek istemiyordu. Nihayet fazla ısrar ettiğimizde görünce:

— 1287 tevellütlüyüm, diyebildi. Biz hemen seneleri hesaplamağa başladık. Hakiki yaşını bulmak üzere olduğumuzu anlayan ihtiyar:
— Altmış altıya mı gidiyoruz?
Diyerek güldü.

54 SENELİK KAYIKÇI

— Kaç senedir kayıkcılık yapıyorsunuz?

— Elli dört! On iki yaşında iken bu küreklere gene bu Yemiş iskelesinde oturdum. Allah henüz kaldırmadı.

Kayıkcımızın adı Mustafa idi. Bundan dört sene evvel - onun tabiriyle - Rizeden esen bir rüzgâr onu İstanbul'a atmış ve daha on iki yaşında küçük bir çocuk iken küreğe geçmiş, uzun bir ömür böylece, su üzerinde denizin bütün hırçınlıklarına ve zahmetlerine katlanarak geçmişti.

Nihayet ihtiyarın çenesi açıldı. Hem küreklere aşıyor, hem de eski devirleri anlatıyor:

— Şimdi kayıkcılık pek tatsız! diyor, eski zamanlarda kayıkcılık hem çok para getiren hem de itibarlı bir işti. Cuma günleri gezintileri için kayıklarımız daha bir hafta evvelden tutulurdu. O gün 18 arşın patiskadan kar gibi beyaz bir don üzerine mavi helâli gömlekleri giyer, eteklerini kat, kat edip belimize yıgar, kuzusile, helvasile, çengisi ve çalgısıle alay alay kâğıthaneye giderdik. Cuma günü giydığımız elbiseler başka gün giyilmezdi. Her yılın bir çok kayıkları, fuları vardı. Yalıda çalışan kayıkçıların helâli gömlek altına penbe fildekos fanile giymesi şarttı.

GÜNDE BİR MECİDİYE

O zaman kayıkcılık efendilikti. Daha henüz İstanbul'da ne otomobil, ne de motor vardı. En çok Tarabyeden Dolmabahçeye kadar kürek çeker, çok çok Beykoza kadar gider, daha fazlası için nazlanırdık.

Günde bir mecdiye kazanırdık ama ekmeğin otuz paraya, etin okkası dört kuruşa, şekerin altmış paraya satıldığı o devirlerde bir mecdiye bugünün parasile üç lira demektir. O devirler artık roman oldu.

Ama Allaha çok şükür şu kayık üzerinde çok iyi günler gördüm. Boğaziçinin şenlik zamanlarında yaşadım.

İKİNCİ VILHELMİ GEZDİRMİŞLER

Alman imparatoru ikinci Vilhelm İstanbul'a geldiği zaman beylik tebdil kayığında yedi çiftede hamlacı idim. Alman imparatorunun karşısında kürek çektim. O zaman, imparator geldi diye bize 110 kat çamaşır yaptılar. İmparatoru üç, dört, yedi çifte on beş parça kayıkla Boğazda gezdirdik. Sultanahmeddeki çeşme de işte o zaman yapılmıştı. Biz arkadaşlarla gidip seyrettik.

Sonra ben o zamanki Alman sefirinin iki çiftesinde hususî kayıkçı oldum. Sefarethane Tarabyada idi. Geçmiş zaman, adamın ismini unutmuyum, fakat sık sık çay ziyafeti vermek

Kayıkçı Mustafanın iki resmi

merakında idi. Çarşamba günleri davetiyeleri bana verirler, ben de bütün yalıları, paşa konaklarını kayıkla dolardım, davetiyeleri verirdim. Şimdi çay ziyafeti bizim Türklere geçti.

BOĞAZDA KAYIK MERAKI

Kırk elli sene evvel Boğaziçinde oturanların hepsi kayık meraklısı idiler. Şürayı Devlet azasından bir Kanlıcalı Bay Sami vardı ki üç çifte, iki çifte, dört çifte müteaddid kayıkları vardı, çok meraklı idi, ailece Boğazda dolaşırlardı.

Bir gün Kanlıcalıdan aşağıda, Çakalburnunda bay Saminin sandalı devrildi. İki kazile beraber denize düştüler. Zavallının bir kızı bu kazada boğuldu, ötekî kızını benim arkadaşım lâz Osman kurtardı. Bay Sami kızını kaybettikten sonra bütün kayıklarını kayıkhaneye kapadı ve bir daha denize çıktığı görülmedi.

Boğaziçi şenlik iken Kâğıthane de bir âlem idi. Sırf Kâğıthane için bir hafta evvelden hazırlıklar yapılır, kuzular çevrilirdi. Şimdi nerede? On tane çiroz balığı alan «Çek Kâğıthaneyle» diyor. Hey gidi günler hey!

RESMÎ AMERİKAYA KADAR GİTMİŞ

Arkadaşım ihtiyar Osmanın resmini alırken o güldü:

— Benim resmim ta Amerikaya kadar gitmiştir. Bir tarihte Büyükaada ile Heybeli arasında büyük kayık yarışlarına ben de girmiştım. Büyükaadan Heybeliye tam 18 dakika 57 saniyede gidip gelerek birinci oldum. 20 mecdiye mükâfat kazandım. Sefarethaneden de on altın verdiler. İşte o zaman ben yarıştan iken resmimi almışlar, Amerikaya göndermişler. Orada bir gazetede çıkmış, Amerikada

bulunan bir Rizeli resmimi görünce bana bir mektup gönderdi. «Tebrik ederim Mustafa, Rizenin şanını yükselttin, var ol» diye yazıyordu. Bunu hiç unutmam.

1304 de geçirdiği kaza

— Denizde hiç büyük kaza geçirdin mi?

— Ooooo. Bir kere ölüyordum. 1304 de, yani bundan kırk sekiz sene evvel bir cuma günü idi. Mevsim kıştı, sabahdan dehşetli bir fırtına koptu. Müşterilerimden bir reji müdürü vardı, onu evine götürüyordum. Onu bir sahilde çıkarmağa mecbur oldum. Kayığı kayıkhaneye bırakmak için Kasımpaşaya geçecektim. Fakat ilikle-rim donuyor, soğuktan parmaklarım küreğin sapına yapıştıyordu. O gün Tarsus vapuru yeni gelmiş, bağlamıştı. Hemen kenarına yanaşım.

Üzerime bir ağırlık çöktü. Biraz dinleneyim dedim. Derken bana tatlı bir uyku geldi. Sanki beni bir hamamın göbek taşına oturtmuşlar gibi bir sıcaklık duymağa başladım. Gözlerim kapanıyordu.

Birden insanların donacakları zaman tatlı bir uykuya daldıkları hatırıma gelerek aklıma başıma topladım. Silkindim. Bir kaç kere kollarımı havada salladım. Küreklere yapışarak kayıkhaneye geldim.

Bütün elbiselerim buz tutmuş, kasatı olmuştu. Bir kahveye girerek sobanın başına geçtim, üzerimden parça parça buzlar düşmeğe başladı.

İşte bu müthiş soğukun ertesi günü bir de baktık ki Halic baştan aşağıya donmuştu. Karşadan karşıya arabalar geçti. On gün denize çıkamadık. Bir gün dehşetli bir lodos esmeğe başladı. Büyük Hasköy yangını da o gün çıktı. Rüzgâr binaların tahtalarını kâğıt parçaları gibi havalarda uçuruyordu. Halicteki buzlar çözüldü ve rüzgâr hepsini Tersanenin önüne dağlar gibi yığıdı. Bu hengâmede Halic şirketinin 6 numaralı vapurunu buzlar kestiğinden battı.

İşte o donmak üzere olduğum dakikadaki üzerime çöken tatlı uyku hatırıma geldikçe hâlâ titrerim.

Ş. H. R.

İzmir kuru meyva ihracatçıları birliği bir rapor hazırladı

İzmir (Akşam) — İzmir kuru meyva ihracatçıları birliği, 10 martta Ankara'da toplanacak olan üzüm kongresi için bir rapor hazırlamıştır. Bu raporda üzümün standardize edilmesi için, ihracatçıların noktai nazarına göre mütealeleler vardır. İzmir ihracatçıları, üzüm standardizasyonunun tam bir şekilde yapılmasını doğru bulmamakta, kendi tiplerine uygun bir standardın kabulünü istemektedirler.

Ticaret odası, borsa ve üzüm kurumu taraflarından da birer rapor hazırlanarak iktisad vekâletine gönderilmiştir.

İnegölde bütün mahsulü

İnegöl (Akşam) — Bu seneki bütün rekoltesi 1,5 milyon kilo olarak tahmin edilmektedir. Tütün inhisar idaresile beraber yerli ve cenebi firmaların mübayaaya başladıkları, köylü-yü çok sevindirmektedir. Yakın bir zamanda köylünün elindeki tütünlerin kâmilan satılacağı umuluyor.

İnegöl postaları geç kalıyor

İnegöl (Akşam) — İnegöl - İstanbul postası tam üç günde gelmektedir. Teahhürün sebebi, postanın evvelâ Yenışehire ve oradan da arabala İnegöle gönderilmesidir. Halk ve tüccar bu vaziyetten şikâyetlidir, posta idaresinin bu teahhüre bir ni-hayet vermesi temenni edilmektedir.

«İttihad ve Terakki» nin son devirlerinde suikastlar ve entrikalar Cemiyet nasıl battı? Teceddüd fırkası niçin doğdu, nasıl dağıldı?

Tefrika No. 30

Yazan: Mustafa Ragıp

Talât bey yeni bir ihtilâfla cemiyetin zaafa uğramasından korkuyordu

Bu, benim de, senin de hepimizin vazifesidir. Görüyorum ki, bu sefer hasımlarımız kurdıkları plânda epi muvaffak oldular, senin gibi bir adamı bile istedikleri gibi doldurdular ve nihayet seni Kemale tecavüz ettirmeğe muvaffak oldular!...

Sen şayet hiddetine mağlûb olmuyarak biraz soğuk kanlılığını muhafaza edeydin, bana gelip vaziyeti anlatacaktın. O zaman işi beraber tetkik eder, Kemali de çağırıp sorardık. Böyle biçimsiz hâdiseler de olmazdı.

Canbulat bey, Talât beyin verdiği hükümleri kabul etmek istemedi ve:

— Beni dolduran kimse yoktur. Benim hakkımdaki iftiranın doğrudan doğruya Kemal tarafından tertip edildiğine eminim. Bizzat tahkikat yap, göreceksin ki ben haklıyım!

Talât bey, başını sallıyarak şiddetle reddetti:

— Hayır, hayır yanlış düşünüyorsun: Kemal, cemiyetin kuvvetli bir uzvu olan senin gibi bir arkadaş için böyle bir şey tasni etmez!

TALÂT BEY HAKİKATİ BİLİYORDU FAKAT...

«İttihad ve Terakki» nin bu pek kurnaz ve tecrübeli lideri, muhatabının tamamile haklı olduğunu ve Canbulat beyi şehremanetinden uzaklaştırmak üzere Kara Kemalin böyle bir isnadda bulunduğunu biliyordu. Nitekim Talât bey, bu dedikodudan haberdar olur olmaz, bizzat Kara Kemal beyi şiddetle muahaze etmiş ve cemiyet erkânı ve mensupları arasındaki tesanüd ve rabıtaı bozacak bu kabil dedikoduları çok çirkin bulduğunu söylemişti.

Fakat Talât bey, Canbulat beyin (Merkezi umumi) de yaptığı hâdiseden sonra hakikati inkâr ederek bu asabi arkadaşını teskin etmek, Kara Kemal beyle arkadaşlarına karşı kin beslemesine imkân vermeyecek bir vaziyete getirmek zaruretinde idi. Çünkü «İttihad ve Terakki» ye ve kendisine son derece bağlı ve sadık olmakla beraber, bir çok işler karşısında kendisinden ve (Merkezi umumi) den ayrıkı düşünüp müferrid hareket etmesini tercih eden Canbulatı körüklemek demek, cemiyetin bünyesinde vahim bir yara açmak demektir.

Zaten «İttihad ve Terakki» içinde kendisine ve (Merkezi umumi) ye muarız zümreler vardı. Enver ve yahut Cemal paşaların etrafında birleşmek isteyen bu zümrelerin itirazları ve şikâyetleri yetişmiyormuş gibi şimdi yeni bir Kemal - Canbulat ihtilâfının da çıkması cemiyeti büsbütün zaafa düşürürdü. Bahusus gerek Kemal, gerek Canbulat beyler, ilk gündenberi, kendisile beraber yürümüşler, ne Enver, ne de Cemal paşalardan birle hareket ederek kendisine karşı muarız bir vaziyete geçmemişlerdi.

Talât bey, şimdi doğrudan doğruya kendi şahsiyet ve nüfuzuna istinad eden en yakın arkadaşları arasında böyle bir münaferet havasının esmesine katiyyen rıza gösteremezdi. Binaenaleyh, pek vahim akıbetler doğurabilecek bu gibi hallere şiddetle mâni olacaktı. Canbulatın öfkesini teskin ve fikrini değiştirmek için Kara Kemal tarafından ortaya atılan bu dedikoduyu inkâr etmesi de bu mecburiyetten ileri geliyordu.

«KEMALİN DE, HEPİMİZİN DE ON PARAMIZ YOK!»

Bununla beraber Talât bey, muhatabının yalnız kanaatini değiştirmek değil, aynı zamanda Canbulatın nazarında çok çirkin görülen Kara Kemalin iktisadi faaliyetlerini de müdafaa etmek istedi ve dedi ki:

— Şunu da ilâve edeyim ki, sen ne söylersen söyle. Kemal, şimdiye kadar hiç birimizin yapmadığı büyük

hizmetlerde bulundu: Daha dün kadar müslümanlar, Türkler memuriyet kapısından başka bir yerde geçinmesini bilmiyorlardı. Esnaf cemiyetlerini, yeni kurulan şirketleri hep Kemalin gayretine medyunuz! Bu işlerden, Kemalin şahsî on paralık istifadesi yoktur. O da senin gibi, benim gibi on parasızdır. Bu şirketlerde hissesi olanların intifa ettikleri muhakkaktır. Fakat ne Kemalin, ne de arkadaşlarının bir kârı, kazançları yoktur. Kemal, bu müesseselerden topladığı para ile ve sırf halkın istikrâkile yakında büyük bir banka açmak için çalışıyor. Sen böyle bir arkadaşla çalışacak yerde, yanlış yol tuttun! Ne ise olanı oldu, artık.

Fakat Talât bey Kara Kemali müdafaa için sarfettiği bu sözlerle Canbulat inanmamıştı, gene asabi ve kısa bir cevap verdi:

— Ben yapamam, Kemalle çalışmam.

Esasen Talât bey de Canbulat beyi şehremanetinde muhafaza etmek ve istifasını geri aldırarak fikrinde değildi. Ancak bu faal ve her zaman kendisine lâzım arkadaşının da gönlünü kırmamak için şöyle bir mukabelede bulundu:

— Peki İsmail, mademki çekilmek istiyorsun. Buna bir şey demem. Git, biraz dinlen! Zaten sana bu şehremaneti pek de uygun gelmemişti. Hele dur bakalım: Yakında seninle başka bir sahada gene beraber çalışırız, dedi.

Talât beyin bu son sözlerinden anlaşılıyordu ki dahiliye nazırı, Canbulatın istifasını kabul ediyor ve ancak bu eski arkadaşını yakında başka bir vazifeye tayin etmek istiyordu. (*)

İşte bu muhavereden sonra şefinin elini sukarak odadan dışarı çıkan İsmail Canbulat beyin iki ay, yirmi bir gün devam eden şehremaneti ile İstanbul valiliğinden bu suretle istifa etmişti: 29 nisan 1331.

TALÂT BEY CEMİYETE KARŞI BESLENEN İTİMA DIN SARSILDIĞINDAN MÜTEESSİRDİ.

Dahiliye nazırı o dakikaya kadar Canbulat beyden inhlâl eden valilikle şehreminliği için bir namzed düşünmeğe vakit bulmamıştı. Fakat şimdi mutlaka bir karar vermek mecburiyetinde idi. Artık, şehremanetini Canbulat gibi dik başlı ve sert bir arkadaşına veremezdi. Talât bey de anladığı ki İsmet beyin istifasından sonra - biraz halkı memnun etmek maksadile- Kemal beyin faaliyetini tahdid etmek için Canbulat beyi şehremini tayin etmekle yaptığı tecrübeden iyi netice almamıştı. Canbulat ile Kara Kemal arasındaki mücadele yüzünden hiç bir iş yapılmadığına göre, bu kararsızlık devrinde, halk büsbütün işsizliğe düşmüş, buna mukabil Kemal beyin kurduğu iktisadi şirketlerde menfaati olanların cemiyete karşı besledikleri rabıta ve emniyet zaafa uğramıştı.

Halbuki Talât bey, Kara Kemal beyin riyaset ve idaresinde bulunan bu şirketlerden istifade gören tüccar, esnaf ve sairinin «İttihad ve Terakki» lehinde en kuvvetli bir teşkilât halinde taazuv edeceği kanaatinde idi. Nitekim harbin ilanı üzerine İstanbul esnaf teşkilâtile yakından alakadar olan «Küçük efendi» yi sırf bu maksatla bu işlerin başına getirmiş ve iktisadi teşekkülleri meydana getirmesinde bizzat kendisi âmil olmuştu.

(Arkası var)

(*) Nitekim az bir müddet sonra dahiliye nezareti müsteşarlığına tayin etmekle bu eski arkadaşını doğrudan doğruya kendisine muavin almıştı.

AKŞAM SPOR

Bir İstanbul kupası maçı tertib edilmelidir

Fenerbahçe, Güneş, Beşiktaş, Galatasarayın B. takımlarile diğer klüplerin birinci takımları bu maça girebilirler

Lig maçları geçen hafta bitti ve milli kümeye ayrılacak olan dört klüp meydana çıktı.

Fenerbahçe, Güneş, Beşiktaş, Galatasaray milli kümede İstanbulun dört klübünü temsil edecekler. Futbol federasyonu başkanının başkanlığı altında toplanan bu dört klüp murahhası toplanarak kuralarını çektiler 14 mart 1937 de milli küme müsabakalarına başlayacaklar. Yapılan fikstüre nazaran da ilk haftada Beşiktaş - Fenerbahçe ile Güneş te Galatasarayla karşılaşacaklar.

Diğer taraftan birinci kümeden sekiz klüp geri kalıyor ki bunlar tamamile muattal vaziyette kalmaktadırlar. Tam futbol mevsiminde bir devrelik maçları biten bu klüplerin bu vaziyette kalmaları hiç doğru değildir. Bu yazımızda biz bu noktaya işaret etmek istiyoruz. Esasen futbol ajanı da bu klüpleri hareket-siz bırakmamak için bir program hazırlamakta olduğunu öğrendik. Bu nasil olabilir?

Milli kümeye ayrılan bu dört klübümüzün elinde bir de B takımları vardır. Meselâ Fenerbahçe B takımı bugün birinci takıma yakın bir kuvvet arz etmektedir. Yaptığı maçların bir çoğunu büyük farklarla kazanmıştır. Kendi birinci takımlarile ekzersiz maçlarını da ancak bir gol farkla ve sıkı bir oyundan sonra kaybetmiştir.

Güneş B takımı ile Beşiktaş B takımı da hemen hemen birbirine yakın kuvvetlerdir. Ve aralarında senelerce birinci takımda oynamış ve birinci takımda oynayacak istidad gösteren oyuncular vardır.

Burada şunu da kaydedelim ki bu B takımları birinci küme klüplerinin bir çoğu ile karşılaşacak bir kuvvettir. Bu yazımızda bir fikir ileri süreceğiz. Birinci kümeyi teşkil eden Vefa, Beykoz, Süleymaniye, Anadolu, İstanbulspor, Eyüp, Hilâl klüplerinin birinci takımlarile milli kümeye ayrılmış olan Fenerbahçe, Galatasaray, Güneş klüplerinin B takımları, yani bir devrelik lig maçını yapmış olan on iki klüp arasında bir İstanbul kupası tertip edilebilir. Bu İstanbul kupası hiç şüphe yok ki büyük bir alaka uyandıracaktır.

Üç stadda oyunlar yaptırılabilir. Belki bir çok kimseler Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş, Güneş B takımlarile diğer klüplerin birinci takımlarını karşılaştırmak doğru olur mu? diyeceklerdir.

Biz bilâkis bu şeklün daha büyük bir alaka uyandıracığını iddia ediyoruz. Bu B takımında oynayacak gençler bu maçlarda daha hevesle oynayacaklardır. Artık futbolî kanıksamış, bunu bir zevk olarak yapmaktan ziyade bir vazife haline getirmiş olanlarla hevesle ve zevkle oynayanlar arasında ne kadar büyük bir fark olduğunu da görmüş olacağız.

Bir de şu nokta var: Bu sebeble bir türlü meydana çıkamayan ve kendini göstermek fırsatını bulamayan istidadların da meydana çıkmasına bir vesile vermiş oluruz ve ne istidadlar meydana çıkacaktır o zaman göreceğiz. Ve yine şu noktada ısrar edeceğiz ki bu dört klübün B takımı hiç te fena netice almayacaklardır. Ve diğer klüplerde bizim futbol mevsiminde muattal bir vaziyette kalmıyacaklardır. Fakat bunun esaslarını tesbit etmek lazımdır. Futbol ajanı bütün klüp murahhaslarını bir araya topharak, bunların esaslarını tesbit etmelidir.

İstanbul kupası maçlarında B takımlarını sokacak olan klüplerimiz yalnız milli kümede oynatacağı oyuncularını bu müsabakalara sokmama-

Manisada spora çok ehemmiyet veriliyor

Dağ sporları ve atlı spor klüpleri teşkil edildi, bir de stad yapılıyor

Manisada kayakçılar ve dağ sporu yapanlar

Manisa bugün miralay Alpanın devamlı çalışması ile bir spor merkez haline gelmiştir. Bilhassa kayak ve dağ sporlarına çok ehemmiyet verilmektedir. Miralay Alpan her gittiği yerde sporu teşvik etmiştir. Uludağ'da da ilk tesisatı yapan o olmuştur. Bilhassa açık hava sporlarına çok ciddi çalışmaktadır.

Bayramda 50 kişilik bir kafiye ile Bozdağ'a gitmiş ve üç dört gün devam eden bir spor bayramı tertip edilmiştir. Ve elbiseleri de yeknesak bir şekilde olarak iştirak etmişlerdir.

Burada dağ ve kayak sporları klübü teşekkül etmiş ve bugün seksen mütevaciz azası bulunmaktadır. Ma-

nisa gençlerinde spora karşı pek büyük bir alaka vardır.

Şimdi de gene miralay Alpanın himmetiyle Manisa çok güzel bir stada kavuşmak üzere. 120 bin lira sarfedilerek yapılacak olan bu stadin erazisi istimlak edilmiştir ve pek yakında başlanacaktır.

Bir de atlı spor klübü teşkil edilmiştir. Ve at yarışı sahası da yapılmaya karar verilmiştir.

Manisa gençlerinin başında böyle sporu candan sever, sporcu bir liva kumandanı oldukça Manisa sporda pek yakın zamanda büyük bir varlık olacaktır.

KÜÇÜK HABERLER:

Hakoah mı geliyor

Geçen sene şehrimize gelerek Fenerbahçe ve Güneş takımlarile karşılaşmış olan Viyananın Hakoah takımı tekrar İstanbul'a gelmek için Hugo Meisl delâletile Bitok'a müracaat etmişti. Hugo Meisl'in vefatından sonra onun muavini yeniden bir müracaatta bulunmuştur. 20 ve 21 martta Bitok'a dahil dört klüpten ikisi milli küme maçları için İzmir ve Ankara'ya gideceklerinden Bitok, İstanbul'da kalacak iki klübün isterlerse Hakoah'ı getirmelerine karar vermiştir.

Dün çekilen milli küme kurasına göre o tarihte seyahate çıkacak takımlar Fenerbahçe ve Beşiktaş olduğuna göre, Güneşle Galatasarayın şeraitte anlaştıkları takdirde bu Viyana takımını İstanbul'a getirmeği düşündüklerini öğrendik.

Viyanadan gelecek cevaba göre işin katı safhasını ayrıca yazacağız.

Ajanlar Ankara'da toplandılar

İstanbul futbol ajanı Zeki Rıza İstanbul'da yapılan toplantıdan sonra Ankara'da yapılacak toplantıda bulunmak üzere Ankara'ya hareket etmişti. Evvelce oraya giden İzmir futbol ajanının da iştirakile dün bir toplantı yapılmış ve Milli küme esasları üzerinde görüşmeler yapılmış ve kararlar alınmıştır.

Bir Avusturya takımı geliyor

Fenerbahçe ve Güneş klüplerine Avusturyadan bir takım İstanbul'da iki maç yapmak üzere bir teklif yapılmış ve teklif üzerinde mütabakat olmuştur. Fenerbahçe klübünün o tarihte Milli küme maçları dolayısıyla İstanbul'da bulunamaması üzerine Güneş klübü diğer bir klüple uyusacaktır.

İludır. Meselâ şöyle bir karar verilebilir. Milli kümede iki müsabaka yapmış bir futbolcu İstanbul kupasında o klüplerin takımlarında yer alamaz. Bu suretle o genç futbolcuların maç kazanmak hisleriyle hevesleri kırılmaz. Milli küme maçları büyük bir alaka ile takip edilirken diğer İstanbul takımları da büyük bir alaka görecek maçlar yapmış olacaklardır.

M. Kemal

General Ali Hikmet Ayerdem iyileşti
Genel merkez başkanı Ali Hikmet Ayerdem rahatsızlığı dolayısıyla mezun bulunmakta idi. İyileşen başkan vazifesine başlamak üzere bir kaç güne kadar Ankara'ya gidecektir.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Maçka, Taksim: İstiklal caddesinde Kemal Rebul, Kurtuluş caddesinde A. Galapulo, Beyoğlu: Galatasaray, Posta sokağında Garih, Galata: Topçular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Agop Minasyan, Heybeliada: Halk, Büyükdada: Halk, Fatih: Şehzadebaşıda Asaf, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: İsteyan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgan, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Modada Aldeeddin, Üsküdar: Merkez, Fener: Fenerde Emilyadi, Beyazıt: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulusi, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Ankara caddesinde Eşref Neşet, Şehremini: Topkapıda Nazım.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecebi memleketer: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Zilhicce 19 — Ruzu Kasım 116
S. İsmet Güneş Ögüz İkinci Akşam Yayı. E. 11.52 12.30 6.24 9.34 12.00 1.30
Va. 5.54 6.32 12.26 15.36 18.02 19.31

İdarehane: Babıâli civarı
Acımsuluk Sok.
No 13

Teşkilâtı esasiye kanununun bazı maddelerindeki değişiklik

Büyük Millet Meclisindeki müzakerenin zabıtlarını aynen neşrediyoruz

(Dünkü nüshadan mabaad)

Binaenaleyh feragat şarttır. Yine bir misal olarak 74 üncü maddedeki değişikliği gösterelim: Orada belki vatandaşlardan şimdiye kadar elde ettikleri menfaatin bir cüzünü âmme namına müsaids şartlarla vermesi istenecektir. Eğer bu adamlar tam feragatkâr olmazsa matlub neticeye varılmaz. Fakat hiç şüphesiz ki Halil Menteşe arkadaşımızın da işaret ettiği veçhile beşeri daima tekâmüle sevkeden ve bu hususta dinamik bir kıymeti olan mülkiyet hakkını hatırdan geçmez. Zaten 74 üncü maddenin kısmi evveli bunu sarahaten temin etmektedir.

Binaenaleyh ilerde yapılacak kanunlarda âmme menfaati ile, şahsın menfaatini telif etmek için Yüksek Meclisin inceden inceye çalışacağına emin olmak pek tâbîdir. İşte görülmüyor ki, bütün bu vasıfların iyi netice verebilmesi için vatandaşların, Yüksek Atasının sözünü tutacak şekilde feragatı his ve feragatı nefisle işe sarılmaları ve memleketi bu şekilde müstefid etmeleri gerektir.

İlâve edilen beş vasıftan biri de, inkılâbçılıktır. Muhterem arkadaşımız Bay Halil burda kendilerine arız olan bir tereddüdü izah edilmesini istedikler. Hakikaten sureti zahirede görülmüyor ki memleket siyasi inkılâbını yapmış ve en mükemmel bir şekli hükümet kabul etmiştir. Şu halde burada yeni inkılâbçılık sahasında yapılacak olan nedir? İçtimai inkılâbları yapmış memlekette bunun üzerinde söz söylemeye mahal kalmamıştır. Memleket iktisadi inkılâbı da bir kanun ile ikmal etmek üzere bulunmuştur. Şu halde inkılâbçılık ne şekilde tecelli edecektir? Daha ne istenebilir? Ben öyle zannedirim ki, bu, teceddüd ve terakkinin bir remzidir. Zihayat olan her şey daima ilerlemeğe muhtaç ve mecburdur. Tevakkuf ettiği takdirde inhitat başlar. Şu halde onu inhitattan kurtarmak için mütemadiyen ümran yapmak, ileriye gitmek zaruretindedir. Buradaki inkılâbçılıktan alacağımız mana bu olacaktır.

Diğer kayıtlar hakkında söyleyecek bir sözüm yoktur.

Tabiatile mademki devlet işleri git-tikçe çoğalıyor, eski devlet mefhumu yerine bugünkü hükümete düşen bir çok vazifeler vardır. Elbette teşkilâtı bu vazıfı yapabilecek şekilde çoğaltmak doğrudur. Hülâsa itibarile söyleyeceğim şudur: Atatürkün işaretini bu memleketin hüsnü niyetle kabul etmesi bu memleketin ve bu milletin menfaatinadır. (Bravo sesleri, alkışlar)

TEŞKİLATI ESASİYE EN. R. ŞEMSEDDİN GÜNALTAĞ (Sivas) — Arkadaşlar; Halil Menteşe arkadaşımız çok ince ve esaslî bir noktaya temas ettiler. Bu nokta da, bugün tadili teklif edilen ve Türkiye'nin esas teşkilâtı hakkında umde olarak kalması tekar-rür eden ikinci maddeye aittir.

Arkadaşlar; bu madde Türkün hayatından, Türkün tarihinden, Türkün asırlar içerisinde geçirmiş olduğu inkılâblarından mülhem olan kudsî esaslardır. Bu esaslar arzettiğim gibi, Türkün tarihinden çıkarılmıştır: Türkün tarihini karıştırsak, mazi-nin karanlıklarına gömülen ve asırların en derinliklerinden kudsî bir varlık halinde beşeriyet üzerine yükselen Türk; ancak o günden bugüne kadar, varlığını, bugün burada tesbit ettiğimiz esaslara istinaden muhafaza etmiştir. Türk yaşamıştır; milliyetçi olduğu müddetçe; Türk yaşamıştır, devletçi olduğu müddetçe: Türk yaşamıştır, ancak kendi varlığının esaslarını kendi ruhundan çıkardığı müddetçe.... (Bravo sesleri)

İşte Türk ölüm döşeginde iken, varlık ruhunu, kendisine nefh edenler

Türkün tarihine gömülerek onun varlığının esas seciyelerini bulmuş ve bugün burada teklif etmişlerdir. (Bravo sesleri)

Arkadaşlar; bir milletin ana kanununu yapılırken ilk evvel nazarı itibara alınacak şey, o milletin kendi hususiyeti, kendi ruhunun tecelliyatı olmalıdır. Ancak o yoldaki umdele-re istinad eden bir millet, en büyük firtınalar karşısında varlığını ve benliğini muhafaza eder.

Türk, Asyanın bir ucundan öbür ucuna kadar hâkim olduğu devirlerde kendisini yıkan-âmil ancak içinde yer alan harici milletlerin telkinleri olmuştur.

Büyük Tukyü devleti yıkıldı. Bunun âmili o zamanki Çin siyasilerinin, Türk benliğini yıkmak üzere, mütemadiyen yaptıkları telkin ve fikirler olmuştur.

Hepiniz bilirsiniz ki bütün dünya Türkün ölümünün, determinizm esaslarına göre, mukadder olduğunu iddia ettikleri bir sırada, onun büyükleri, ancak Türkün ruhundan aldığı kanaatla bugün gördüğümüz bu canlı ve hayatlı devleti kurmağa muvaffak olmuşlardır. (Alkışlar, bravo sesleri) Şu halde bugün huzuruza arz edilen tadilatın esasları olan Cumhuriyetçilik, Türkün kendi ruhunun ifadesi demektir; milliyetçilik, o da kendi varlığının idamesi için lâzım olan esastır. Şu halde Türkün bu esasları teşkilâtı esasiye kanununda yer bulunca, bunlara muhalif olarak fikirler serdedilmeyecek midir diyorlar. Bir liberal çıkıp liberalizm esaslarını, bir komünist çıkıp komünizmi müdafaa edemeyecek midir diye soruyorlar.

Hayır etmeyecektir, edemeyecektir. Teşkilâtı Esasiye kanununa muhalif her hangi bir hareket nasıl bir cürüm ise bu esaslara muhalefet de aynı şekilde cürüm sayılacaktır. (Bravo sesleri, alkışlar)

Arazi meselesinde bir emniyetsizlik, bir itimadsızlık meselesi zannetmiyorum ki olsun. Mülkiyet hakkının kudsiyeti Teşkilâtı Esasiye kanunumuzda tasrih edilmiştir. Burada teklif edilen, bir adaletli icabının yerine getirilmesidir; memlekette çalışan ve bu milletin asırlardan ve asırlardan beri barmı çeken asıl halkın hakkı malına sahip olmasıdır. Bu iş yapılırken bugün bir takım serait altında bu mallara malik olanların hukuku payımla edilecek değildir. Burada Teşkilâtı Esasiyede yapılan iş, bu malların çiftçilere tevzül için kanunî bir müsaade vermektir. Bu kanun yapılarak buraya gelecektir. O zaman mal sahibinin hukukunu temin edecek esaslar tabiatile derpiş edilmiş olacaktır.

RECEP PEKER (Kütahya) — Arkadaşlar; Halil Menteşe arkadaşımızın ilâşmesile uyandırılan mevzu hakikaten bu kadar mühim bir işin Yüce Kamutaydan çıktığı esnada üzerinde konuşmak gibi büyük bir fayda temin edilmiş olacaktır. Ben de Halil Menteşe arkadaşımızın tasavvur ettiği bir faydanın şümülüne hizmet etmiş olmak için fikirlerimi arz etmek maksadile bu kürsiye geldim. Arkadaşlar; iç rejim bakımından yer yüzünün haline kısa bir görüş yapalım. Bu görüşün hülâsası şudur: Yer yüzünde bir çok çeşidli krizler yanında her yerde ve kendi kanaatime göre diğer krizlerden daha mühim bir iç rejim krizi ve buhranı hüküm sürmektedir. İçinde yaşadığımız günün en önemli bir noktası olarak bizim gibi yeni ve modern hayata yeni çıkmış bir devlet için kendi rejimini daha ileri bir dikkatle göz önünde tutmak ve kendine yakın kendi hayat ve ihtiyaçlarına uygun şekilde kuvvetlendirmek ve tanzim etmek baş işlerin en başındadır.

(Arkası var)

Her akşam
bir hikâye

AŞKA MUKAVEMET

Ahmed Ferid anlatır:

— Geçen yaz Büyükdada Numanla beraber bir köşk kiralamıştık. Numan bilirsiniz. Ne ciddi adamdır. Sonra kadınlara karşı ne sarsılmaz bir mukavemeti vardır. Hazret kitaplarından başka bir şey düşünmez. Benim de onunla beraber köşk tutmam sebepsiz değildi. Numan gibi yaşı başlı, ciddi bir adam başımda olursa öyle her maceraya kendimi kapıp koyuvermiyecektim. Numan benim hayatıma bir dümen olabilir. İlk iki gün çok iyi geçti. Sakin, sessiz, rahat yaşıyorduk. Lâkin üçüncü günü bir de karşıki köşke bakalım.. bahçede mayolu esmer, harikulâde bir kadın... Aman... Biz balkonda olduğumuz için biraz sonra gözüme geldi. bizi görünce kapanacağımı zannediyorduk.. ne gezer?.. O boyluboyuna geniş bir iskemleye yatmış, güneş banyosu yapıyordu. Köşkerimiz birbirine o derece yakın ki... Bizim balkon âdeta genç kadının bahçesinin içinde imiş gibi bir şey.. Numana mınlıdandım:

— Ne manzara.. ne manzara yahu... — Maşallah... Güya buraya uslanmağa gelmiştik... Allah aşkına içeri girelim de, balkon kapısını kapatalım.. burada da azma.. burada olsun biraz başımızı dinliyelim..

— Aman Numancığım.. vallahi biraz hava almağa ihtiyacım var.. bu güzel tabiatın, güzel manzaranın karşısında bir sigara içilmez mi? — Diyerek paketimi çıkardım. Bir sigara yakıtım.. Numan:

— Zaten sen adam olmazsın.. diyecek içeri girdi. Lâkin mayolu komşu ama cana yakın, amma mültetif şeydi.. o da iskemlesinin kenarında duran tabakasından bir sigara aldı. Dudaklarına yerleştirdi. Bir müddet arandı. Sonra içeriye seslendi:

— Hatice.. kızım kibrit getirsene... İçeriden aptal yüzlü bir hizmetçi kız baktı.. kayboldu. Bekle bekle Hatice'den eser yok.. genç komşumuz bir daha içeri seslendi:

— Hatice... Hani kibrit.. Bu sefer ben cesaretlendim: — Buyrunuz efendim.. size kutumu takdim edeyim.. lâkin bilmem tutabilecek misiniz?..

Yerinden fırladı, şen bir gülüşle: — Tutarım.. küçükken epeyce el topu oynamıştım...

Kibriti boşluğa salıverdim. O vücudünün her tarafını kıvr kıvrarak zıpladı, tuttu. Sigarasını yaktı.. ondan sonra bana seslendi:

— Çok teşekkür ederim.. şimdi kibritinizi alıyorum.. bu sefer de siz marifetinizi gösterip kutuyu tutunuz bakalım..

Kutuyu havaya fırlattı. Bu sefer ben bilhassa tutmadım. Kutu yere düşünce o kahkahayı bastı:

— Gördünüz mü beceremediniz...

Bu işte benim kadar üstad değilsiniz..

Balkondan pencereye, pencereden balkona top oyunu âdeta aramızda bir samimiyet doğurdu.

Numan içeriden sesleniyordu: — Ehhh.. artık Ferid fazla kaçtın ama.. kırığın cevizi bini aştı yahu..

Fakat kim aldırmır?.. Kibrit kutusu ile top oyunundan sonra konuşmağa başladık. İçeriye girdiğim zaman Numan yazdığı felsefe kitabının bir bahsini bitirmişti. Başını müsveddelerinden kaldırdı:

— Nafile aizzım.. dedi, sen adam olacağımı ümid ediyorsan yanılıyorsun.. sende bu uçarı huy varken iflâh olamazsın.. gene bir maceraya atılmak üzeresin..

— Vallahi değil Numancığım..

— Seninle bahse girerim ki gene dayanamayacaksın.. uslanmak için geldiğin burada da kadınların etkeleri arasında dolaşıp duracaksın..

— Yahu sen beni ne kadar iradesiz bir insan zannediyorsun.. bu sefer yapmayacağım, mukavemet edeceğim. Senin benim irademe hiç emniyetin yok mu?

— Yok ya... Seninle bahse girerim ki bir kaç gün sonra o kara gözlü yosma komşunun ayakları dibinde şilirler okuyacaksın.. kimbilir ne şaklabanlıklar yapacaksın..

— Yapmam yahu..

— Bahse girer misin?.. Yirmi beş lirasına... Eğer 10 gün güzel komşumuza mukavemet edebilirsen ben sana 25 lira vereceğim.. eğer mukavemet edemezsen sen bana 25 lira vereceksin.. kabul mü?

— Kabul..

Doğrusu arkadaşlarım arasında bu derece iradesiz, bu derece kadınlara karşı mukavemetsiz olarak tanınmam izzeti nefsimde dokunmuştu. Zaten de biraz uslanmak niyetinde idim. Bunun için Numanla 25 liraya bahse tutuştum ve kararımı verdim. Katıyen karşıki komşunun iltifatlarına aldırış bile etmiyeceğim...

Numan:

— Bak bana, diyordu. Dünyanın en güzel kadını ayaklarına kapansa, benim aşkımdan sağını başını yolsa şöyle gözümü kaldırıp ta bakmam bile.. kadınlara karşı mukavemetim o derece kuvvetlidir. Çünkü bilirim ki insanın başına ne gelirse hep bu kadim maceralardan gelir.. onun için kadınlara karşı mukavemetim son derece fazladır.

Artık o günden sonra benim için ızdıraplı bir hayat başlamıştı. Güzel komşunun iltifatlarına, bana göstermek istediği bir takım güzel, bedif manzaralara kendini kapı koyuvermemek için elimden geldiği kadar dişimi sıkıyordum.

O da aksine sanki benim bütün mukavemetimi kırmak, irademi altüst

Gazetecilik ve
Matbaacılık

Türk Anonim Şirketi

İdare Heyetinden:

Şirketimiz heyeti umumiyesinin alelade toplantısı 29 mart 937 pazartesi günü saat 16 da Şirketin merkezi olan Yenicaamde İş Hanında 2 No. 11 dairede yapılabacağından Şirket hissedarları işbu içtimaa davet olunurlar.

Ruznamei Müzakerat:

Bilanço

Heyeti idare ve murakip raporları, Heyeti idare ve murakip intihabı.

etmek için karar vermiş gibi idi. Neler, neler yapmıyordu... Bahçede mayo ile ne jimnastikler... Geceleri geç vakit balkonun altında ne ışık çalmalar.. mehtabda ne güzel şarkı söylemeler...

Aman Allah deli olacağım... Fakat kendi kendime, irademi kuvvetlendirmek için, cesaret veriyorum:

— Ferid, evlâdım, dişini sık... Bağrına bir taş bas... Şeytana uyma.. bir halt edeyim deme.. bak arkadaşın Numanla 25 lirasına da bahse tutuştun. Hem eğer bu işte yelkenleri suya indirecek olursan bundan sonra hiç bir şeyde mukavemetin olmadığı anlaşılır..

Gece erkenden yatmağa çekildiğim zaman dışarıda güzel komşunun ışık sesini işitmek beni çıldırtıyordu. Hemen yatağımdan balkona fırlasam belki de beni bahçesine davet edecekti.. o zaman bizim alçak balkondan bahçeye inmek işten bile değildi.. Bunları yapmama ramak kaldığı esnada hayalimde Numanın çehresi beliriyor, gözlerimin önünde bir rakam canlanıyor: 25... 25 lira..

Gündüzleri komşumla karşılaşmak için eve uğramıyor, bütün gün vaktimi denizde geçiriyordum.

Bir gün biraz erken eve geldim. Numan yok.. Dayanamadım. Biraz balkona çıktım. Bir de ne göreyim?.. Bizim kadınlara karşı dünyanın en mukavemetli erkeği arkadaşım Numan karşıki bahçede... Başını güzel komşumuzun dizine dayamış... Komşunun onun saçlarını okuyor... Hiddetinden gidip boğazını sıkacak oldum.. Numan beni görmüştü. Komşumla beraber ellerini havaya kaldırarak züppe züppe:

— Hallo.. diye seslendiler. İçeri girdim.. biraz sonra Numan geldi. Ben:

— Çık bakalım 25 lirayı.. dedim.. o şaşırıldı:

— Sebep? Biz senin üzerine bahse tutuştuk.. eğer sen mukavemet edemezsen bana 25 lira verecektin.. benim mukavemet edip edemiyeceğim mevzuu bahis değildi ki.. Onun için sen şimdilik avucunu yala..

(Bir yıldız)

Radyo

3 Mart 937 Çarşamba

İstanbul — Öğe neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı: 17 İnkılâp dersleri: Hikmet Bayur tarafından Üniversitelerden naklen, 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Doktor Ali Şükür (Çocuk hastahıkları hakkında), 20 Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Türk musiki heyeti, saat ayarı, 21,15 Orkestra, 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla osolalar, opera ve operet parçaları, 23 Son.

Ecebi İstasyonların Bu Akşamki En Müntahap Programı

Roma (420,8) saat 22 Birer perde-lik iki opera ve bir perdelik balet. Scala tiyatrosundan nakil. Monako (405,4) 21,45 Orkestra, Brüksel I (483,9) 22 Senfonik orkestra. Prag (470,2) 22 Filarmonik orkestra, Oslo (1153,8) 22 Konser, Strasburg (349,2) 22,30 Senfonik konser. Bükreş (364,5) 21,35 Keman konseri. Frankfurt (251) 23,30 (Hausmann) in sonatası.

Dans musikisi

Monako (405,4) saat 19,15.

Ticaret ve zahire borsası

2 Mart fiat ve muameleleri

1 — İthalât: Buğday 300, çavdar 150, arpa 120, kepek 15, un 39, mısır 45, nohut 3, mercimek 4, fasulye 18, tiftik 8, pamuk 13, yapak 93, zeytin yağı 14 ton.

İhracat: Çavdar 600, böğrölce 15, kuyemi 2, iç badem 5, iç ceviz 4, yapak 33 ton.

2 — Satışlar:

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 8 paradan 6 kuruş 13 paraya kadar, buğday sert kilosu 6 kuruş 5 paradan, çavdar kilosu 5 kuruş 5 paraya kadar, mısır beyaz kilosu 4 kuruş 20 paradan, mısır sarı kilosu 5 kuruş 2 1/2 paradan, arpa kilosu 4 kuruş 20 paradan 4 kuruş 26 paraya kadar, kuyemi kilosu 14 kuruş 36 1/2 paradan 15 kuruş 5 paraya kadar, susam kilosu 17 kuruş 37 paradan 18 kuruş 20 paraya kadar, iç fındık kilosu 63 kuruş 20 paradan, zerdeva derisi çifti 5100 kuruştan 5300 kuruşa kadar, sansar derisi çifti 3100 kuruştan 4500 kuruşa kadar, çakal derisi çifti 250 kuruştan, tavşan derisi adedi 26 kuruştan.

3 — Telgrafalar:

Londra Mısır Lâplata mart tahmini korteri 24 Şi. 3 peni Ki. 3 Kr. 43 Sa., Londra keten tohumu Lâplata mart tahmini tonu 11 Ster. 17 1/2 Şi. Ki. 7 Kr. 21 Sa., Anvers arpa Lehistan mart, nisan tahmini 100 kilosu 125 B. Frank Ki. 5 Kr. 35 Sa., Liverpool buğday mart, nisan tahmini 100 libresi 8 Şi. 6 3/4 P. Ki. 5 Kr. 82 Sa., Şikago buğday Hartvinter mayıs tahmini buşeli 132 3/4 sent Ki. 6 Kr. 15 Sa., Vinipek buğday Manitoba mayıs tahmini buşeli 126 1/2 sent Ki. 5 Kr. 86 Sa., Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 155 R. Mark Ki. 78 Kr. 71 Sa., Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 155 R. Mark Ki. 78 Kr. 71 Sa.

Erkek kafasındaki
ideal kadın

dişlerini sabah akşam

RADYOLİN

ile fırçalıyan kadındır

Dişleri en fazla beyazlatan, mikroblara karşı en müessir, terkiib itibarile en mükemmel diş macunu

BORSA

İstanbul 2 Mart 1937
(AKŞAM KAPANIŞ FIATLARI)

Eşam ve Tahvilât

st. dahili	96,75	İş. B. Hamiline	10,20
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
İstikrazı	99,—	T.C. Merkez	
Ön Türk I	19,80,	Bankası	97,—
» II	19,20,—	Anadolu his.	22,60
» III	19,15,—	Telefon	6,50
Müessis I	42,50	Terkos	11,50
» II	39,15	Çimento	14,50
» III		İtihat değir.	10,90
İş Bankası	10,20	Şark	» 1,10

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,03,50	Prağ	22,70,14
Londra	617,25	Berlin	1,96,96
Nev York	79,22,55	Madrid	11,38,10
Milano	15,05,38	Belgrad	34,50,75
Atina	88,70,—	Zloti	4,18,—
Cenevre	\$47,25	Pengo	4,37,42
Brüksel	4,70,20	Bükreş	108,38,40
Amsterdam	1,44,70	Moskova	24,95
Sofya	64,48,—		

15,000 liraya
satılık apartıman

Kurtuluş tramvay caddesi üzerinde ve durak yerinde altışar odalı üç ve üçer odalı üç yanı altı daireyi ve altında bir dükkânı muhtevi güneşli, havadar iyi bir apartıman on beş bin liraya satılıktır. (Akşam) ilân memurluğuna müracaat. Telefon 24240

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 119

— Saklanan adam: (Ben buradayım!) diye bağırarak değil ya. İznini belli etmemek için kimbilir hangi deliye girmiştir.

Diye söylenirken, mahzenlerden birinden garib bir ses duyuldu.

Gemicilerden biri:

— Burada şeytanlar var...

Diye mırıldandı.

Rüstem:

— Bu, bir insan sesine benziyor. Dedim. sesin geldiği mahzenin ağzında durdu.

— Buradaki şeytanlar birden fazla olsa gerek..

Diyerek, arkadaşlarına tepeden çalı çırpı toplatıp mahzen ağzında yakmayı düşündü.

Mahzenin dört çevresinde ateş yakarak, dumanını ve kıvılcımlarını içeriye doğru savurmağa başladılar.

İlk önce işitilen sesler şimdi boğuk bir inilti halinde perde perde yükseliyordu.

Rüstem:

— Şeytanları bulduk, dedi. bu mahzeninde saklanmışlar.

Fakat, mahzene incek yolu bulmak kabil olmuyordu. Gemiciler:

— Bu şeytanlar, bu kadar derin bir kuyuya nasıl inmişler?

Diye söylenirken, derinden bir feryad işitildi:

— Aman.. bizi yukarıya çekiniz!

boğuluyoruz...

O ne?!

Bu ses bir İspanyol konuşmasına benzemiyordu. Bir Venedikli şivesile İspanyolca söylenmişti. Rüstem Venediklilerin dilinden çok iyi anladığı için, mahzenin ağzında bir müddet düşündü.

Buralarda bir Venediklinin ne işi vardı?

Mahzene saklananları biran evvel yakalamak ve boğulmalarına meydan vermemek için, derhal mahzene bir ip saldılar.

Rüstem ağzını mahzene vererek bağırdı:

— Haydi ipe sarılın.. yukarıya çekelim sizi. Orada kalırsanız, bir kaç dakika sonra öbür dünyayı boylayacaksınız!

Rüstemin arkadaşları palalarını kınlarından sıyırmışlardı.

— Bizi ele verecek olan gözcüleri yakaladık..

Ateş seviniyorlardı.

Ateş mahzenin ağzını baştan başa sarmıştı. Mahzeniden başka bir yere kaçamadıklarına bakılırsa, buraya ya ip merdivenle veya atlıyarak indikleri anlaşılıyordu.

Rüstem bir aralık:

— Bir kişi olsaydı, buraya kolay kolay atılamazdı. Bir girişin bir de çıkışı vardır. Fakat, bir kaç kişi olunca birbirlerine omuz verip yukarıya çıkabilirler.

Diye söylenirken, gemiciler ipe sarılan birini süratle ve el birliğiyle yukarıya çektiler.

Yukarıya çıkan adam köylü kıyafetinde bir İspanyoldu.. kırk yaşlarında kadar vardı.. benzi dumandan sapsarı olmuştu.

Rüstem köylünün ensesinden yakaladı:

— Kaç kişi var aşağıda?

Diye sordu.

İspanyol köylüsü Türkleri görünce korkudan titremeğe başlamıştı:

— İki kişi daha var..

Diye bildi.. ve dizlerinin üzerinde daha fazla duramadı. Birdenbire yere yıkıldı.

— Beni öldürmeyin sakın.. size fay-

dah olabilirim!

Diye yalvarırken, ikinci defa ipe sarılan da çektiler.

Denizden balık tutar gibi, mahzen- den çıkarılan bu ikincisi de bir İspanyol kayıkcısıydı.

Bu adam birincisinden daha korkaktı.. iri yarı palahılarla karşılaşınca kekelemeğe başlamıştı.

Rüstem:

— Bu mahzene neden saklandınız?

Diye sordu. Kayıkcı:

— Bir yolcumuz vardı, dedi, onu Malkadan kaçıryorduk. Uzaktan Türk donanmasını görünce yolcumuz korktu.. tepeye çıktık. Ve kendimizi buraya atık.

— Kayıgınız nerede?

— Onu biraz fterideki kayabıkların arasına saklamıştık.

— Burada ne işiniz var? Bu sahile neden gelmişsiniz?

— Dedim ya.. bir yabancıyı para ile kaçıryorduk.

— Kimdir bu yabancı?

— Bir Venedikli rahib..

Rüstem hayretle gözlerini açarak bağırdı:

— Rahip mi?..

— Evet. Neden şaştınız? Memleketine dönüyordun, Türklerle esir düşmek için buraya sığınmağa mecbur oldun.

Rüstem derhal ateş yağınlarını ge-

riye çekti. ve mahzenin içine eğile-

rek, yüksek sesle haykırdı:

— Rahip efendi, çabuk çık yukarıya.. yoksa canım cehenneme gidecek. Çalları bir daha ateşlersem, çabuk boğulursun orada!

Rahip çıkmak istemiyordu. İtalyanca cevap verdi:

— Yukarıya çıkınca nasıl olsa ölecek değil miyim? Burada boğularak ölmeyi, sizin palalarınız altında can vermeğe tercih ediyorum. Haydi, çabuk boğunuz beni!

Rüstem aşkın ve mütereddit bir tavırla arkadaşlarının yüzüne baktı:

— Ne dersiniz çocuklar? Mahzeni tekrar ateşliyelim mi? Yoksa bu adama hiç bir zarar vermiyeceğimize dair yemin edelim mi?

Rüstemin arkadaşları mahzeni ateşleyip çekilmek fikrini ileri sürdüler. Rüstem:

— Hayır, dedi, Venedikli rahibin İspanyaya niçin geldiğini ve şimdi ne maksatla buradan kaçtığını anlamak bizim için daha faydalı olur. Onu yukarıya çıkarmağa çalışalım.

Ve ağzını tekrar mahzene çevirdi:

— Sana, şerefim üzerine yemin ederim ki, dokunmayacağız. Haydi çık yukarıya. Seni amiralimize götüracağız. Paşa gemisinde misafirimiz olarak kalırsın!

(Arkası var)

KANZUK SİHHÎ BALSAMIN KREMLERİ

Londra, Paris ve Nev-York Berlin'de güzellik enstitülerinden takdirname ile taltif edilmiş olup beynelmilel sergilerin altın madalyelerini haizdir.

Esmer, sarışın, kumral, her tip için muvafıktır. Güzellik ve cazibeyi artırır. Buruşuklukları, çil ve lekeleri kat'iyyen izale eder. Memleketimizin en kıbar mahfillerinin kullandıkları Balsamin kremlerinin:

4 Nev'i vardır.

- 1 - Krem Balsamin yağsız beyaz gündüz için
- 2 - Krem Balsamin yağlı pembe gece için
- 3 - Krem Balsamin Acı Badem gündüz için
- 4 - Krem Balsamin Acı Badem gece için

Balsamin kremindeki hassa hiçbir kremde yoktur. Balsamin maddesi memseleri kapatan cildi gençleştirerek beyaz, yumuşak, mat ve nermi kıl besleyici bir cevherdir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU — İSTANBUL

GÜNEŞLE YAĞMURA GÜVENME**Silko****ŞARK-İSPENCİYARİ LABORATUARI**

Haricen kullanılır. Eski ve yeni

ROMATİZMA**LUMBAGO****SIYATİK**

Sinir ve soğuk
algınlığından ileri
gelen şiddetli
ağrıları teskin
ve izale eder.

Her eczaneden
arayınız.**Sümer Bank**

Umumî Müdürlüğünden:

Zonguldak civarında Karabükde kurulacak olan demir ve çelik fabrikası için Avrupadan getirilecek malların tahliye ve gümrük işleri bir müteahhide ihale edilecektir. İsteklilerin teklifde bulunmak üzere 10 Mart 1937 Çarşamba günü saat (10) da Ankara Bankalar caddesindeki idare merkezimizde hazır bulunmaları lazımdır. Bu hususa aid şartname Ankara'da Umumî Müdürlüğümüzden ve İstanbulda Bankamız şebesinden tedarik edilebilir.

Güzel ve beyaz dişlerle süslü

**Bir tebessüm
aşkın başlangıcı olur.**

Dişlerinizin parlaklığını muhafaza ederek tebessümünüzün tazeliğini vukaye ediniz. Bunun için de gayet antiseptik ve güzel kokulu meşhur DENTOL diş suyu ve macunu kullanınız. Pasteur'ün tettebbuatı esasına tevfi kan istihzar edilen DENTOL diş suyu ve macunu

diş etlerini kuvvetlendirir, ağızda güzel bir koku bırakır ve dişlerin beyazlığını muhafaza eder. DENTOL bütün eczanelerde başlıca parfümörlerde satılır.

Dentol

Her yerde DENTOL isteyiniz
Eczanelerde parfümörlerde satılır.

**Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme
Umum İdaresi İlanları**

Muhammen bedeli 8193 lira 85 kuruş olan 49 kalem tersim ve kırtasiye malzemesi 5/3/937 cuma günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası dahilindeki 1 inci işletme komisyonu tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 614 lira 55 kuruşluk muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış ve sika ve tekliflerini aynı gün saat on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Bu işe ait şartname ve mukavele projeleri komisyondan parasız olarak verilmektedir. (837)

★

Mecmu muhammen bedeli (29087.50) lira olan müfredat ve mikdarları aşağıda yazılı malzeme 26/3/937 cuma günü hizalarında gösterilen saatlerde kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin keza hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (1085)

İsmi	Mikdarı Kilo	Muhammen bedeli Lira	Eksiltme Saati
Kaynamış Türk beziri	5000	1975)	
» İngiliz beziri	50000	18750)	15,15
» İnce beziri	1500	562,50)	
Neft yağı	12000	5700)	15
Sikatif	3000	2100)	

I. KARN, BEYOĞLU, TÜNELMEYDANI
Kültür Bakanlığı tarafından kabul edilen okul kitapları satılır.

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

Beyoğlunda **LONDRA** Birahanesinde
Kanunî AHMED'in

26 ncı san'at hayatının yıldönümü bütün meslek arkadaşlarının iştirakile tes'id edilecektir.

Bayan HAMİYET ZEYBEK ve MİLLÎ oyunlar

Tanburacı Osman Pehlivan'ın Milli şarkıları Monolog, Kemiksiz kadın Bayan Semiha'nın iştirakile Akrobatik revüler ve ilâve olarak çok zengin program

Telefon: 40227

**Umum Emlâk
Acentesi**

Galata Ömerabit han 2. ci kat
No. 24

EHVEN ŞERAITLE**EMLÂK İDARESİ****KİRALIK APARTIMAN****EMLÂK****ALIM ve SATIMI**

TELEFON: 49419

DOYÇE LEVANT LİNYE

G. M. B. H. HAMBURG

Doğçe Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen.

Hamburg, Bremen, Anvers, İstanbul ve Bahriyeh arasında azimot ve evdet muntazam postaları

İstanbul'da beklenen vapurlar
Akaya vapuru 1 marta doğru
Heraklea vapuru 8 marta doğru
Kythera vapuru 4 marta doğru.
Burgaz, Varna, Köstence, için limanımızdan hareket edecek vapurlarKythera vapuru 4-6 marta doğru
Yakında Hamburg, Bremen, Anvers ve Rotterdam limanları için hareket edecek vapurlarAkaya vapuru 1-4 marta doğru
Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE vapur acentasına müracaat.
Telefon: 44760 - 44769**Anadolu Anonim**

Türk sigorta şirketinden:

Anadolu Anonim Türk sigorta şirketi hissedarları umumî heyeti 31 mart 1937 tarihine müsadif çarşamba günü saat 17 de şirketin Ankarada Türkiye İş Bankasındaki idare merkezinde alelade içtima edeceğinden işbu içtimaa iştirak etmek için en aşağı 10 hisse senedine sahip olan hissedarların mezkûr hisse senetlerini toplantı gününden bir hafta evvel şirket idare merkezine tevdi ederek mukabilinde duhuliye varakası almaları ticaret kanununun 370 inci maddesi mucibince ilân olunur.

Müzakerat ruznamesi

- 1 — İdare Meclisi ve mürakip raporlarının okunması.
- 2 — Bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının kabul ve tasvibi ile temettüleri dağıtılmasına karar verilmesi ve idare meclisinin tebliği.
- 3 — Şirket esas nizamnamesinin 12 nci maddesine tevfi kanun'a çekilmek suretile çıkan idare meclisi âzalarının yerine diğerlerinin intihabı.
- 4 — İdare meclisine ait tahsisatın tesbiti.
- 5 — Mürakiplerin intihap ve tahsisatlarının tayini.
- 6 — Şirketle muamele yapmak için meclisi idare âzalarına mezuniyet verilmesi.

Ankara Anonim

Türk sigorta şirketinden:

Ankara Anonim Türk sigorta şirketi hissedarları umumî heyeti 31 mart 1937 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 de şirketin Ankarada Türkiye İş Bankasındaki idare merkezinde alelade içtima edeceğinden işbu içtimaa iştirak etmek için en aşağı on hisse senedine sahip olan hissedarların mezkûr hisse senetlerini toplantı gününden bir hafta evvel şirket idare merkezine tevdi ederek mukabilinde duhuliye varakası almaları ticaret kanununun 370 inci maddesi mucibince ilân olunur.

Müzakerat ruznamesi

- 1 — İdare Meclisi ve mürakip raporlarının okunması.
- 2 — Bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının kabul ve tasvibi ile temettüleri dağıtılmasına karar verilmesi ve idare meclisinin tebliği.
- 3 — İdare meclisine ait tahsisatın tesbiti.
- 4 — Mürakiplerin intihap ve tahsisatlarının tayini.
- 5 — Şirketle muamele yapmak için idare meclisi âzalarına mezuniyet verilmesi.

AKŞAM'ın FAYDALI NEŞRİYATI

Bu kitapları gördünüz mü? Bir defa görürseniz bir aile kütüphanesi için çok değerli olduklarını siz de tasdik edeceksiniz.

Yeryüzü Gökyüzü

Yazan: Faik Sabri Duran

150 kuruş

İstanbuldan Londraya Şileple Bir Yolculuk

Yazan: Faik Sabri Duran

75 kuruş

Bir Türk Kızının Amerika Yolculuğu

Yazan: Faik Sabri Duran

75 kuruş

Nereden Geliyoruz

Yazan: Faik Sabri Duran

40 kuruş

Çocuk anaları, babaları:

«Yavruma ne hediye vereceğim...» diye artık düşünmeyiniz. İşte emniyetle seçebileceğiniz güzel hediyeler şunlar:

COĞRAFYADA İLK ADIMYazan: Faik Sabri Duran
50 kuruş**Çocuklara Coğrafya Kıraatleri**Yazan: Faik Sabri Duran
50 kuruş**Tarih Öğreniyorum**Yazan: Ahmet Refik
30 kuruş

Bütün dünya dillerine çevrilmiş bir kitap

CÜCELER ve DEVLER MEMLEKETİNDEGülliver'in Seyahatleri
Türkçeye çeviren: Ercüment Ekrem
75 kuruş**İspanyol edebiyatının ölmüş eseri**

M. Cervantes

Don Kişot

25 kuruş

Pierre Benoit'nin en güzel eseri

DEVLER KALDIRIMI

Türkçeye çeviren: Halit Fahri

75 kuruş

Çok meraklı bir fennî roman

Jül Vern

Arzın Merkezine Seyahat

25 kuruş

Yüzde 20 tenzilatlı kupon

Bu kuponu kesip sipariş mektubunuzla gönderirseniz kitap fiyatlarından yüzde 20 tenzilatla hak kazanırsınız. Sipariş bedelini o suretle hesap ederek gönderiniz!

Tevzi yeri: AKSAM gazetesi — İstanbul Muallim Ahmed Halid kitabevi

Para yerine mektup içinde pul gönderilebilir. (AKŞAM) okuyucularına mahsus tenzilat kuponundan istifade ediniz!

TIFOBİL

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo hapleridir. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr.

S A Ç BAKIMI

Güzelliğin En birinci şartıdır.

PETROL NİZAM**Mütercim alınacaktır: Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:**

Almancadan Türkçeye Türkçeden Almancaya tercüme müktedir bir mütercim alınacaktır. İsteklilerin istidatları Mart 937 sonuna kadar umum müdürlüğe müracaatları. (1010)

TURK HAVA KURUMU BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

5 ci Keşide 11 Mart 937 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Mart/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Enis Tü Akşam matbaası

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İSTANBUL (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata, Yenicaşı)

İZMİR, MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATİNA, PİRE

Her türlü Banka muamelesi

Kiralet kasalar

Emlâk Bankası ilânları

- 1 — Şubemizden maaşlarını iskonto ettirmekte bulunan Mütakaatlerin üzerinde müracaat edecekleri günleri yazılı olarak Gışelerimizden aldıkları numaralarla tayin olunan günlerde Bankamıza müracaatları ve bunun haricinde vaki olacak dileklerin yerine getirilemeyeceği,
- 2 — Harp Malûllerinin ayın 4 düne kadar vaki olacak müracaatları günü gününe icra edilip ondan sonraki müracaatlarının sıraya tabi olacağı ilân olunur. (465) (1128)

Müzik Öğretmen Okulu**Direktörlüğünden:**

Müzik öğretmen okuluna bağlı konservatuvara müracaat eden kız ve erkek taliplerden yapılan sınavda:

Murat kızı Nermin, Büyükdadan Saime Sevim, Asmalı Mescit apartmanında Nur Bartu, İstanbul askerlik şubesinde Rıza oğlu Esad ve T.C.D. Fakültesi talebesinden Mahir Canova kazanmışlardır.

(476) (1129)

Günün 24 saatinde hasta

Baş ağrılarına karşı

GRİPİN

kaşelerini kullanınız.

GRİPİN: Bütün ağrı, sızı ve sancuları keser.

GRİPİN: En şiddetli baş ve diş ağrılarını süratle indirir.

GRİPİN: Nezle, grip ve romatizmaya karşı çok müesirdir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Ambalajlarda
GRİPİN kelimesine
dikkat ediniz.

REOSİL

Öksürük; Nefes darlığı; Soğuk
algınlığı ve Göğüs nezlelerinden
sizi kurtaracak en iyi ilaç budur.

Her Eczaneden ısrarla isteyiniz.

NESTLÉ
Kakaosunun
Başlıca hususiyetleri:
Gayet güzel ve iyi ko-
kuludur. Fırkalande
besleyici bir kassan ol-
duğu gibi hazmı çok
kolay ve çabuk hazırla-
nabilir.

"her yerde satılır"

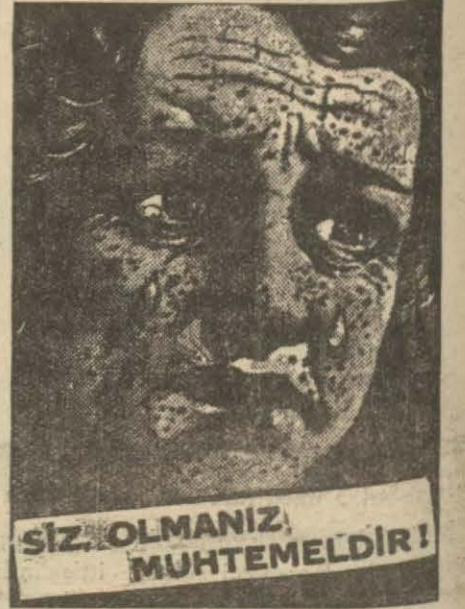
10 KURUS 1936

Kuruşluk
yeni kutuya
isteyiniz

NESTLÉ
SAFİYERİA
KAKAO

KUŞTUYUNDE YATMANIZI
TAVSIYE EDERİZEn soğuk havalarda bile size kalo'ifer ve sobayı arattırmaz. Yumu-
şak ve sıcak yatağa yatarsınız. Kilosu 75 kuruştan başlar. Yastık, yor-
gan, şilteler çok ucuzdur. Kumaşlarının her rengi vardır. Ankara sa-
tış yeri: Yerli Mallar pazarı. Fabrikası, İstanbul'da satış yeri: Çak-
makçılar Sandalyacılar sokak No. 18.16 - 60 yaşlarında
12.000.000

Kadının

Ciltleri çirkindir ve kurtulma
çaresini bilmiyor.
Hemen bu akşam, bu tecrübeyi ya-
pınız neticesini bize telgrafla bil-
diriniz.SİZ OLMANIZ
MUHTEMELDİR!Yalnız Fransada -anne, zevce,
genç, kız- 12 milyon kadın; cildle-
rini, açlıktan öldürüyorlar. Beslen-
meğe muhtaç bir cildin başlıca ala-
metleri buruşukluklar, çirkin ten,
siyah benler, açık mesameler, za-
yif yüz adaleleri... Cildinizi besle-
yiniz, onu; genç hayvanlarda giz-
lenmiş cild hücrelerinden istihsal
edilen ve cildi besleyici bir unsur
olan Biocel ile besleyiniz. Hemen
mesametten nüfuz ile cilde hulûl
eder. Zira Biocel, cildinizle aynı
tabiattadır. Bu unsur, şimdi, pen-
be rengindeki Tokalon kreminde cil-
dinizin beyaz, taze ve genç olması
için matlûp miktarda karıştırılmış-
tır. Hemen bu gece yatmadan ev-
vel tecrübe ediniz. Yarın sabah, yü-
zünüze dikkatle bakınız, şaşmayı-
nız! Sizin yüzünüzdür. İşte iyi bir
beslenmenin memnuniyet bahş ne-
ticesi. Gece penbe rengindeki Toka-
lon kremini kullanınız. Ve sabahta
beyaz rengindeki yağsız Tokalon
kremini kullanınız. Beyaz rengin-
deki Tokalon kremine cildinizi
bir kaç gün zarfında birbirinden
daha beyaz üç levin üzere değiştire-
cek «Beyaz oksijen» cevheri var-
dır. Bu iki kremi kullandığınız tak-
dirde sonderece memnun kalacak-
sınız.

Daktilo aranıyor

Türkçeden başka mükemmel Fran-
sızca bilir ve seri daktilo yazan
milliyet ve tabiiyeti Türk tercihan
bekâr bir daktiloya ihtiyaç vardır.
İsteklilerin Galatada Şarab iskelesi
sokak Muradiye hanının 5 inci
katındaki Fethiye Şirketine hergün
saat 11 ile 12 arasında müracaat.

POKER-PLAY
EN SERT SAKALI
BİLE KANATMADAN
TRAŞ EDER.

SAKALININ SERT
OLDUĞUNDAN ŞİKÂyet
EDENLER!
DERHAL BİR POKER-PLAY
BIÇAĞI ALINIZ. MEMNUN KALIRSINIZ.

Operatör - Urolog

Dr. Mehmed Ali
İdrar yollarıhastahıkları mütehassısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915Zayi — 17/6/936 tarihinde Kapo
Pino vapurile Valensyaya gönderdiğim
200/2 yumurta sandığın menşe şa-
hadetnameleri kaybolduğundan yeni-
leri çıkarılacaktır. Eskilerin hükmü ol-
madığı ilân olunur. Bodos Develyatıs

- TASARRUF ETMEK EN SICAK ARZULARINIZIN
TAHAKKUKU YOLUNDA EN MÜHİM ADIMDIR.
- EN KOLAY PARA BİRİKTİRMENİN ÇARELERİNİ,
- EN KÂRLI TASARRUF ŞEKLİNİ,
- EN MÜSAİT VE KÂRLI ŞERÂİTİ

ARZEDEN

Türkiye İş Bankası